

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för utgiftsområde 24, som uppgår till ca 7,4 miljarder kronor för 2018. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om vissa bemyndiganden om ekonomiska åtaganden. Utskottet noterar att SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB den 16 mars 2017 namnändrades till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB). Utskottet tydliggör i sitt ställningstagande att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling får användas även för statsbidrag till RISE Research Institutes of Sweden AB för riksmätplatser.

Därmed avstyrker utskottet oppositionspartiernas alternativa budgetförslag och övriga behandlade motioner.

Utskottet har därtill följt upp regeringens resultatredovisning för utgiftsområdet och redovisar i ett ställningstagande sina iakttagelser med utgångspunkt i uppföljningen.

I betänkandet finns en reservation (SD). Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna har inte deltagit i anslagsbeslutet. Dessa partier redovisar i stället sina ställningstaganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:1, utgiftsområde 24 Näringsliv.

Cirka 20 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Budgetprocessen i riksdagen	5
Betänkandets disposition	6
Utskottets överväganden.....	7
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 24	7
Inledning	7
Utskottets ställningstagande.....	8
Redovisade tillkännagivanden.....	16
Tillkännagivande om SJ AB	16
Tillkännagivande om handläggningstider	17
Vissa kompletterande uppgifter	17
Utskottets ställningstagande.....	18
Anslag inom utgiftsområde 24	19
Propositionen	20
Motionerna.....	30
Vissa kompletterande uppgifter	37
Utskottets ställningstagande.....	41
Reservation	45
Anslag inom utgiftsområde 24 (SD).....	45
Särskilda yttranden	50
1. Anslag inom utgiftsområde 24 (M)	50
2. Anslag inom utgiftsområde 24 (C)	53
3. Anslag inom utgiftsområde 24 (L)	56
4. Anslag inom utgiftsområde 24 (KD)	58
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	61
Propositionen	61
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	61
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	64
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och oppositionens förslag till beställningsbemyndiganden	66
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets anslagsförslag	67
<i>Bilaga 5</i>	
Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden	69
<i>Bilaga 6</i>	
Reservanternas anslagsförslag	70

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslag inom utgiftsområde 24

a) Anslagen för 2018

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 24 enligt utskottets förslag i bilaga 4.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 24 punkt 5 och avslår motionerna

2017/18:901 av Josef Fransson m.fl. (SD),
 2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 2,
 2017/18:922 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 4,
 2017/18:927 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 2,
 2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) yrkande 2,
 2017/18:2531 av Josef Fransson m.fl. (SD),
 2017/18:2743 av Jenny Petersson (M),
 2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 11 och 22,
 2017/18:3698 av Helena Lindahl m.fl. (C),
 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 1,
 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 18,
 2017/18:3797 av Said Abdu m.fl. (L) och
 2017/18:3882 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1–6.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att

1. tillskjuta 200 000 000 kronor till den statliga stiftelsen Stiftelsen Norrlandsfonden,

2. under 2018 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 450 000 000 000 kronor,

3. under 2018 ställa ut kreditgarantier för investeringar som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor,

4. för 2018 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 125 000 000 000 kronor för systemet med statsstödda exportkrediter,

5. under 2018 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i utskottets förslag i bilaga 5.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:1 utgiftsområde 24 punkterna 1–4 och 6.

Reservation (SD)

Stockholm den 30 november 2017

På näringsutskottets vägnar

Jennie Nilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jennie Nilsson (S), Lars Hjalmered (M)*, Åsa Westlund (S), Hans Rothenberg (M)*, Josef Fransson (SD), Hanif Bali (M)*, Helena Lindahl (C)*, Lise Nordin (MP), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)*, Mattias Jonsson (S), Mattias Bäckström Johansson (SD), Birger Lahti (V), Penilla Gunther (KD)*, Anna-Caren Säterberg (S), Patrik Engström (S), Mathias Sundin (L)* och David Lindvall (S).

* Avstår från ställningstagande, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2017/18:1 i de delar som gäller utgiftsområde 24 Näringsliv och 19 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2017/18. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1. I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2018 och beställningsbemyndiganden samt de avvikelser från dessa som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna föreslår i sina anslagsmotioner. I bilaga 4 finns utskottets förslag till anslagsfördelning, och i bilaga 5 finns utskottets förslag till beställningsbemyndiganden. Reservanternas anslagsförslag finns i bilaga 6.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i första steget i budgetprocessen fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har, med bifall till regeringens förslag, bestämt utgiftsramen för 2018 för utgiftsområde 24 Näringsliv till 7 370 651 000 kronor (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:FiU1, rskr. 2017/18:54). I detta ärende ska näringsutskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen), vilket motsvarar det andra och avslutande steget i budgetprocessen.

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen redovisa de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens beredning av ärenden ingår uppgiften att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 24 i budgetpropositionen. Analysen har syftat till att vara ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att regeringens resultatredovisning behandlas först. Därefter behandlas de tillkännagivanden som regeringen redovisar i budgetpropositionen. Slutligen behandlas de förslag i budgetpropositionen och i motioner som gäller anslag och bemyndiganden inom utgiftsområde 24.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 24

Inledning

Hösten 2015 genomförde näringsutskottet en uppföljning av regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2016, utgiftsområdena 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv. Uppföljningen omfattade i första hand en översiktlig genomgång och analys av de mål och indikatorer som används inom respektive utgiftsområde. Därutöver undersöktes resultatredovisningens struktur och förhållandet mellan mål, indikatorer och vissa resultat. Syftet med uppföljningen var att ta fram ett fördjupat underlag till näringsutskottets beredning av budgetpropositionen och för utskottets fortsatta dialog med regeringen om utvecklingen av mål- och resultatstyrningen inom näringsutskottets beredningsområde. Utskottets ställningstaganden med anledning av iakttagelserna redovisades i utskottets budgetbetänkanden för respektive utgiftsområde (bet. 2015/16:NU1, bet. 2015/16:NU2 och bet. 2015/16:NU3).

Hösten 2016 följde näringsutskottet sedan upp i vilken utsträckning regeringen hade beaktat och tillgodosett de synpunkter på resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1) som utskottet hade redovisat i det närmast föregående årets budgetbetänkande (bet. 2016/17:NU1, bet. 2016/17:NU2 och bet. 2016/17:NU3). Även denna uppföljning resulterade i ett antal förslag till förbättringar inför kommande års resultatredovisningar.

Utskottets grupp för uppföljning och utvärdering har även fört en dialog med flera berörda statssekreterare om regeringens resultatredovisning. I juni 2016 och februari 2017 hade gruppen möten med statssekreterare Nils Vikmång, Miljö- och energidepartementet, för att närmare diskutera resultatredovisningen inom utgiftsområde 21 Energi. I februari 2017 hade gruppen även ett möte om resultatredovisningen inom utgiftsområde 24 Näringsliv med statssekreterarna Oscar Stenström, Utrikesdepartementet och Niklas Johansson, Näringsdepartementet.

Näringsutskottets grupp för uppföljning och utvärdering har följt upp resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2018. Detta år har uppföljningen varit tvådelad. Utöver att liksom föregående år följa upp tidigare framförda synpunkter har gruppen i år även genomfört en närmare uppföljning av ett anslag per utgiftsområde. Syftet med denna delfördjupning har varit att förtydliga de önskemål som utskottet tidigare har framfört om vikten av att det går att koppla de mål som sätts upp till de medel som avsätts i form av anslag och det resultat som olika anslagsfinansierade insatser genererar i förhållande till målen.

Utskottets ställningstagande

Allmänna iakttagelser

Liksom föregående år vill utskottet inledningsvis framhålla att en klar och tydlig resultatredovisning bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får. Regeringens resultatredovisning är ett viktigt underlag för riksdagens budgetberedning. En utgångspunkt för riksdagens uppföljning av budgetpropositionens resultatredovisning är att det ska vara möjligt för utskottet att följa kopplingen mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens budgetförslag. Utskottet välkomnar det arbete som pågår med att utveckla den ekonomiska styrningen och som bidrar till att förbättra resultatredovisningen från regeringen till riksdagen.

Hösten 2015 genomförde näringsutskottet en uppföljning av regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2016, utgiftsområdena 19 Regional tillväxt, 21 Energi och 24 Näringsliv. Uppföljningen omfattade en översiktlig genomgång och analys av i första hand de mål och indikatorer som används inom respektive utgiftsområde. Därutöver undersöktes resultatredovisningens struktur och förhållandet mellan mål, indikatorer och vissa resultat. Syftet med uppföljningen var att ta fram ett fördjupat underlag till näringsutskottets beredning av budgetpropositionen och för utskottets fortsatta dialog med regeringen om utvecklingen av mål- och resultatstyrningen inom utskottets beredningsområde. Utskottets ställningstaganden med anledning av iakttagelserna redovisades i utskottets budgetbetänkanden för respektive utgiftsområde (bet. 2015/16:NU1, bet. 2015/16:NU2 och bet. 2015/16:NU3). I samband med budgetberedningen hösten 2016 följde utskottet upp i vilken utsträckning regeringen hade beaktat och tillgodosett utskottets synpunkter på resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1) för respektive utgiftsområde (bet. 2016/17:NU1, bet. 2016/17:NU2 och bet. 2016/17:NU3).

Näringsutskottet har i samband med budgetberedningen hösten 2017 följt upp i vilken utsträckning regeringen har beaktat och tillgodosett utskottets synpunkter på resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2016/17:1). Utskottet har därutöver genomfört en fördjupad uppföljning av ett anslag per utgiftsområde. Uppföljningen görs mot bakgrund av att utskottet tidigare noterat att det är svårt att följa sambanden mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens budgetförslag. Utskottets förhoppning är att den fördjupade uppföljningen kan vara ett konstruktivt bidrag i ett fortsatt arbete med att förtydliga den röda tråden i resultatredovisningen.

På ett allmänt plan konstaterade utskottet hösten 2015 att flera iakttagelser inte bara är gemensamma för de tre utgiftsområden som utskottet bereder utan också är giltiga för andra utgiftsområden. Det är också viktigt att påpeka att flertalet av dessa iakttagelser inte ansågs vara specifika för 2016 års budgetproposition. Vidare noterade utskottet att resultatredovisningens struktur skilde sig åt mellan de tre utgiftsområdena. Med anledning av detta ansåg utskottet att det var berättigat att reflektera över om detta främst avspeglar de

tre utgiftsområdenas särarter eller om en mer enhetlig disposition hade varit möjligt att använda för att öka läs- och jämförbarheten. Denna reflektion kvarstod även hösten 2016 och gör så fortfarande.

Utskottet vill inledningsvis med anledning av årets genomgång av resultatredovisningen framhålla att det är positivt att regeringen numera refererar till utskottets iakttagelser i föregående års betänkande. Generellt har det inom utgiftsområdenas resultatredovisning genomförts vissa förändringar och tillägg jämfört med förra årets budgetproposition, vad gäller både mål, indikatorer och resultatredovisning. Utskottet anser dock fortfarande att det inom samtliga tre utgiftsområden är möjligt för regeringen att ytterligare tydliggöra sambanden mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens budgetförslag. Utskottet vill här särskilt uppmärksamma de iakttagelser som görs i det här avseendet under avsnittet Den röda tråden för respektive utgiftsområde.

Utskottet vill därutöver med anledning av årets genomgång av resultatredovisningen framhålla ytterligare några iakttagelser som är gemensamma för samtliga utgiftsområden. Inom samtliga utgiftsområden presenteras utöver målet för utgiftsområdet andra mål och prioriteringar som regeringen anger att politiken ska bidra till. Utskottet vill utöver att framhålla vikten av att regeringen förtydligar hur de olika målen förhåller sig till varandra även påminna om att regeringen enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

Utskottet ser positivt på att regeringen inom alla de tre utgiftsområdena i större utsträckning än tidigare har valt att visualisera resultatutvecklingen genom att använda olika diagram, företrädesvis linjediagram. Sådana diagram kan i många fall göra det lättare för en läsare att bedöma om resultatutvecklingen är den önskvärda i förhållande till de mål som har beslutats. Utskottet vill även framhålla den allmänna uppfattningen att information i tabeller eller diagram inte bör lämnas okommenterad, utan regeringen bör underlätta tolkningen av resultatinformationen genom att i löptexten lyfta fram den del av informationen som är relevant för bedömningen av resultatet i förhållande till de riksdagsbundna målen.

Slutligen anser utskottet att resultatredovisningen skulle bli tydligare om de olika avsnitten renodlades i större utsträckning. I dag förekommer det t.ex. att regeringen redovisar mål under andra rubriker än det inledande målavsnittet och att resultat redovisas tillsammans med presentationen av indikatorerna och under avsnittet Analys och slutsatser.

Iakttagelser om utgiftsområde 24 Näringsliv

Målen

Utgiftsområde 24 Näringsliv är uppdelat i två politikområden: Näringspolitik samt Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande. Det finns för utgiftsområdet inget generellt mål, utan i stället finns ett mål för vart och ett av de

två politikområdena. Vad gäller politikområdet Näringspolitik konstaterade utskottet hösten 2015 att regeringen i budgetpropositionen inte tydliggjorde hur det riksdagsbeslutade målet förhöll sig till målen på EU-nivå och regeringens sysselsättningsmål. Därför såg utskottet det som önskvärt att regeringen förtydligade detta. Utskottet noterade i samband med sin beredning av budgetpropositionen 2017 (bet. 2016/17:NU1) att regeringen inte hade gjort något sådant förtydligande, och utskottet ansåg således fortfarande att ett förtydligande var önskvärt.

Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen för 2018 mot bakgrund av att utskottet har efterfrågat ett förtydligande om hur de olika målen förhåller sig till varandra anför att det näringspolitiska målet är sammankopplat med sysselsättningsmålet. Det är positivt att regeringen uppmärksammat att utskottet efterfrågat ett förtydligande om hur målen förhåller sig till varandra. Utskottet menar samtidigt att det i resultatredovisningssammanhang inte är tillräckligt att peka på att målen hänger samman. Flera mål anges som ska uppnås inom politikområdet Näringspolitik, dels de som riksdagen har beslutat, dels EU-mål, dels valda mål för regeringens politik. Utskottet kan även konstatera att det i årets budgetproposition tillkommit ytterligare mål som de näringspolitiska insatserna ska bidra till, nämligen de globala målen för hållbar utveckling och Agenda 2030. Även för dessa mål saknas det ett resonemang om hur de förhåller sig till det riksdagsbundna målet för utgiftsområdet. Utskottet skulle därför välkomna ett mer utvecklat resonemang där målen tydligare prioriteras i förhållande till varandra. Detta är särskilt viktigt i de fall där de olika målen kan tänkas hamna i konflikt med varandra. Det kan i sammanhanget påminnas om att regeringen enligt budgetlagen (2011:203) ska lämna en redovisning av resultat som uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Som utskottet tidigare har konstaterat (bet. 2015/16:NU1, bet. 2016/17:NU1) är de riksdagsbeslutade målen för de båda politikområdena inom utgiftsområdet övergripande, och de kan därför vara svåra att följa upp. I den proposition som föregick den reformerade budgetlagen uttalades att mål bör vara formulerade på ett sådant sätt att de är möjliga att följa upp (prop. 2010/11:40). I de fall som målen inte är formulerade på ett sådant sätt kan resultatindikatorer eller delmål tas fram för att kunna följa resultatens utveckling i förhållande till målen.

När det gäller politikområdet Utrikeshandel, export och investeringsfrämjande noterar utskottet att regeringen i målavsnittet, i likhet med tidigare år, anför att den även vill främja en rättvis handel. Det framgår dock inte hur denna prioritet förhåller sig till det riksdagsbundna målet. Vidare redovisar regeringen målen för exportstrategin. Dessa mål redovisas dock inte under målavsnittet, och det saknas även ett resonemang om hur målen för strategin förhåller sig till det riksdagsbeslutade målet för politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande. Utskottet noterar att vissa av målen i exportstrategin handlar om turism och ställer sig därmed frågan om dessa kanske snarare bör relateras till målet för politikområdet Näringspolitik.

Indikatorer och andra bedömningsgrunder

Hösten 2015 instämde utskottet i regeringens bedömning att utvecklingen i näringslivet påverkas av en rad olika nationella och internationella faktorer som kan vara svåra för regeringen att påverka. Detta var särskilt påtagligt för utrikeshandeln, som i betydande utsträckning påverkas av omvärldsförändringar och internationella aktörer. Utskottet ansåg mot denna bakgrund att det var positivt att regeringen hade tagit fram resultatindikatorer och att längre tidsserier redovisades där det var möjligt. Det var utskottets uppfattning att de indikatorer som redovisades för politikområdet Näringspolitik gav en god bild av utvecklingen inom området. Utskottet framförde dock att regeringen borde motivera hur indikatorerna var kopplade till det mål som riksdagen har beslutat för politikområdet.

Utskottet konstaterade hösten 2016 att regeringen kopplade en av indikatorerna till det riksdagsbeslutade målet, men att något liknande inte gjordes på ett tydligt sätt för de övriga indikatorerna. Utskottet konstaterar att regeringen även i årets resultatredovisning i viss utsträckning kopplar de valda indikatorerna till de riksdagsbeslutade målen för politikområdet Näringspolitik, och i något fall har kopplingen även tydliggjorts något. Utskottet vidhåller dock sin uppfattning att regeringen i större utsträckning bör motivera hur indikatorerna är kopplade till det mål som riksdagen har beslutat för politikområdet. Vidare anser utskottet, i likhet med vad det har framfört tidigare, att resultatindikatorerna främst visar på omvärldsförändringar, varför det kan vara svårt att använda dem för att mäta resultatet av de insatser som regeringen låter genomföra. Resultatindikatorerna bör i första hand spegla uppnådda resultat och inte insatser eller omvärldsförändringar.

Hösten 2016 lyfte utskottet fram det faktum att regeringen problematiserade och motiverade indikatorerna samt på ett tydligare sätt än tidigare kopplade resultaten av de statligt utförda insatserna till indikatorerna. Utskottet framhöll att det såg det som ett steg i rätt riktning och önskade att regeringen vidareutvecklar detta ytterligare. Utskottet noterar att regeringen i årets resultatredovisning anför att det med anledning av utskottets synpunkter pågår ett arbete med att tydliggöra hur insatserna bidrar till målet för politikområdet Näringspolitik och att regeringen avser att fortsätta det utvecklingsarbetet. Utskottet välkomnar detta.

Utskottet noterar att det inledande avsnittet i resultatredovisningen för politikområdet Näringspolitik har ökat i omfattning och att regeringen anger att den med konkurrenskraft avser den svenska ekonomins produktivitet i jämförelse med andra länders ekonomier. Vidare framgår vilka indikatorer som används för att mäta den svenska konkurrenskraften. Utskottet noterar att regeringen anför att dessa sammantaget sägs ange denna produktivitet och svenska företags konkurrensförmåga på internationella marknader. Utskottet noterar samtidigt att regeringen i likhet med tidigare år konstaterar att konkurrenskraft innehåller många olika aspekter och därför kan mätas på många olika sätt. Utskottet saknar i det sammanhanget en närmare motivering av valet av mått, dvs. relativ enhetsarbetskostnad och exportförmåga, och noterar även

att det i avsnittet Analys och slutsatser presenteras uppgifter om hur Sverige placerar sig på flera internationella index som mäter konkurrenskraft. Utskottet frågar sig om dessa internationella index också skulle kunna fungera som indikatorer för att följa den övergripande utvecklingen i näringslivet och om utfallet för dessa därmed skulle kunna redovisas tillsammans med övriga övergripande indikatorer.

När det gäller texterna om indikatorerna för politikområdet Näringspolitik vill utskottet framhålla att de är välskrivna och informativa. Det skulle dock underlätta ännu mer för läsaren om det som står inom parenteserna efter indikatorerna förklarades, t.ex. om det angavs att indikatorn näringslivets utveckling mäts genom antal sysselsatta, antal arbetade timmar osv. Vidare skulle kopplingen mellan mål och indikator kunna anges och vilket anslag som finansierar verksamheten.

Utskottets genomgång av årets resultatredovisning visar vidare att det har skett en viss förändring av indikatorerna för politikområdet på övergripande nivå i jämförelse med förra året. Utskottet noterar att förändringen inte kommenteras av regeringen. Denna iakttagelse gäller även valet av indikatorer för att mäta export- och investeringsfrämjande inom politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande. Utskottets uppfattning är att indikatorer generellt sett inte bör variera från år till år eftersom det är önskvärt att kunna följa utvecklingen över tid. Samtidigt är det positivt att det sker ett utvecklingsarbete, och i vissa fall kan det vara motiverat att byta indikatorer eftersom de nya indikatorerna på ett bättre sätt fångar uppnådda resultat inom utgiftsområdet. Utskottet anser dock att förändringar i valet av indikatorer och mått bör kommenteras.

När det gäller den struktur som har använts för att redovisa resultatet och indikatorerna för politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande konstaterade utskottet hösten 2016 att den har ändrats och därmed blivit mer lättöverskådlig. I likhet med vad utskottet tidigare anfört (bet. 2015/16:NU1, bet. 2016/17:NU1) anser utskottet dock fortfarande att många av de indikatorer som redovisas under rubrikerna Exportfrämjande och Investeringsfrämjande är på en sådan detaljnivå att de mer framstår som Business Swedens indikatorer än regeringens egna indikatorer. Vidare önskar utskottet att regeringen motiverar hur de redovisade indikatorerna förhåller sig till det mål som riksdagen har beslutat för politikområdet. Nu görs endast en koppling mellan indikatorerna för exportstrategin och de målformuleringar som finns inom strategin. I avsnittet Analys och slutsatser anför regeringen dock att de utmaningar som exportstrategin ska möta relaterar till målen för utgiftsområdet. Det görs emellertid inget förtydligande om hur de relaterar till målen.

Utskottet framhöll hösten 2016 att det var positivt att regeringen tagit fram relevanta indikatorer för verksamhetsområdet EU:s inre marknad och tydliggjort bedömningsgrunderna för verksamhetsområdet Internationell handelspolitik. Utskottet välkomnade också att regeringen kopplade indikatorerna för verksamhetsområdet EU:s inre marknad till det riksdagsbeslutade målet för

politikområdet på ett tydligt sätt och att indikatorerna och bedömningsgrunderna för verksamhetsområdet Internationell handelspolitik i viss utsträckning problematiserades. Utskottet saknar dock fortfarande en koppling mellan bedömningsgrunderna för internationell handelspolitik och det riksdagsbeslutade målet.

Resultatredovisningen

Utskottet har tidigare konstaterat att resultatredovisningens struktur för de båda politikområdena Näringspolitik och Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande skiljer sig åt. Utskottet kunde dock notera att regeringen i budgetpropositionen för 2017 gjort förändringar i strukturen som utskottet ansåg gick i rätt riktning, och utskottet uttalade en önskan om att förändringsarbetet skulle fortsätta. Som utskottet tidigare har anfört underlättar en mer enhetlig struktur i resultatredovisningen riksdagens arbete. Utskottet noterar att det har gjorts vissa förändringar i strukturen inom respektive politikområde i jämförelse med tidigare år. Strukturen mellan politikområdena skiljer sig dock fortfarande åt, och såvitt utskottet kan bedöma har det inte skett några steg mot en mer enhetlig struktur i jämförelse med förra året.

I likhet med i budgetpropositionerna för 2016 och 2017 redovisar regeringen resultatet för politikområdet Näringspolitik i två olika strukturer som delvis överlappar varandra. Dels redovisas resultat kopplat till resultatindikatorerna, dels redovisas statliga insatser och åtgärder i efterföljande avsnitt. Utskottet noterar att det i jämförelse med tidigare år har tillkommit två avsnitt, Väl fungerande marknader, som kopplas till konkurrenspolitiken och Särskild insats – enklare vägar till jobb, som kopplas till regeringens sysselsättningsmål. Utskottet anser att läsningen av resultaten av statliga insatser och åtgärder skulle underlättas om redovisningen i denna del utökades med fler tabeller och diagram. Det skulle öka redovisningsvärdet och ge läsaren en bättre överblick. Textutrymme skulle i stället kunna användas till att kommentera de uppgifter som framkommer i tabeller och diagram. Utskottet vill i det sammanhanget också framföra vikten av att resultat som presenteras i tabeller och diagram kommenteras.

Hösten 2015 noterade utskottet att de resultatindikatorer som regeringen inledningsvis redovisade inte på ett tydligt sätt gick att koppla till de insatser som redovisades i de efterföljande avsnitten. Hösten 2016 noterade utskottet att strukturen i stort sett var oförändrad, samtidigt som regeringen hade tydliggjort redovisningen av indikatorer, insatser och resultat. I några enstaka fall gjordes en hänvisning till de valda indikatorerna i det redovisade resultatet. Dock kvarstod iakttagelsen att resultatindikatorerna oftast inte kopplades till de utförda insatserna. Utskottet gör ingen annan bedömning av årets resultatredovisning i det här avseendet. Utskottet vill i sammanhanget även framhålla att det saknas en tydlig koppling mellan redovisade insatser och anslag.

När det gäller politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande konstaterar utskottet att regeringen, i likhet med föregående år, inte redovisar resultat för samtliga indikatorer. Samtidigt noterar utskottet att det i år

finns med ett avsnitt om exportstrategin i resultatredovisningen. Utskottet vidhåller sin uppfattning att regeringen rimligen bör redovisa resultat för de indikatorer som presenteras inledningsvis. Åtminstone bör regeringen i annat fall kommentera varför den inte redovisar utfallet för samtliga indikatorer.

Utskottet har tidigare efterfrågat att regeringen gör en sammanfattande bedömning av i vilken utsträckning de näringspolitiska och handelspolitiska insatserna har bidragit till att uppnå de mål som riksdagen har beslutat. Utskottet välkomnade att regeringen i budgetpropositionen för 2017 hörsammat utskottet på den här punkten vad gällde politikområdet Näringspolitik. Utskottet konstaterar att regeringen nu även gör motsvarande sammanfattande bedömning för politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.

Som utskottet tidigare framhållit bör regeringen i resultatredovisningen återkoppla till de riksdagsbeslutade målen. Utskottet kan konstatera att det fortfarande i stor utsträckning saknas en tydlig redovisning av hur resultatet av utförda insatser och åtgärder bidrar till att uppnå de riksdagsbeslutade målen, samtidigt som regeringen t.ex. gör en koppling mellan exportstrategins primära målandikatorer i resultatredovisningen för strategin. Även om det generellt är positivt att resultat relateras till mål vill utskottet i sammanhanget påminna om att regeringens resultatredovisning ska göras i förhållande till de riksdagsbeslutade målen för utgiftsområdet. Utskottet noterar vidare att det under resultatredovisningen för exportfrämjande återfinns ett avsnitt om hållbart företagande. Det saknas dock redovisade indikatorer för hållbart företagande, och det görs inte heller någon koppling till något mål. Avsnittet återfinns inte heller under rubriken Analys och slutsatser.

I likhet med tidigare år kan utskottet konstatera att det till största del är insatser och prestationer som redovisas snarare än resultat i termer av effekter. Utskottet vill också särskilt problematisera att regeringen när det gäller utlandsmyndigheternas främjandeverksamhet endast anför att resultaten av aktiviteterna har redovisats i samband med verksamhetsdialogen. Det är utskottets uppfattning att resultatet av den verksamhet som finansieras med statens medel bör redovisas för riksdagen så att riksdagen har möjlighet att göra en självständig värdering av resultaten. Det vore därför önskvärt med en mer transparent redovisning av utlandsmyndigheternas främjandeverksamhet framöver.

Utskottet noterar vidare att flera av de tabeller som redovisar de övergripande indikatorerna för politikområdet Näringspolitiken endast sträcker sig fram till 2014 och därmed inte säger något om utvecklingen i relation till de insatser som har genomförts därefter. Vidare redovisas utvecklingen av handeln med varor och tjänster inom den inre marknaden endast för två år. Utskottet anser att det vore önskvärt med både mer aktuella uppgifter och längre tidsserier.

När det gäller dispositionen noterar utskottet att det förekommer att resultat presenteras först under avsnittet Analys och slutsatser. Utskottet anser att resultatredovisningen skulle bli tydligare om de olika avsnitten renodlades i

större utsträckning så att det t.ex. inte tillkommer någon ny information under avsnittet Analys och slutsatser utöver regeringens bedömning av de resultat som tidigare har redovisats.

Utskottet noterar avslutningsvis att regeringen har gett Tillväxtanalys i uppdrag att lämna förslag på hur tillämpningen av metoder och modeller för analyser och utvärderingar av offentliga insatser för hållbar tillväxt, struktur- omvandling och ekonomisk förnyelse på såväl nationell som regional och lokal nivå kan utvecklas. Utskottet välkomnar detta.

Den röda tråden

Utskottet har under de två senaste åren framhållit värdet av att regeringen kopplar sina bedömningar av måluppfyllelsen till det anslagsförslag inom utgiftsområdet som är kärnan i regeringens budgetförslag. Hösten 2015 underströk utskottet att tydlighet i detta avseende underlättar riksdagens beredning av budgetförslagen. Kopplingen mellan mål, anslag och resultat och vice versa kan utvecklas ytterligare. Utskottet anser att det ska gå att identifiera en röd tråd mellan dessa olika delar i budgetpropositionen.

För att ytterligare tydliggöra denna synpunkt har utskottets grupp för uppföljning och utvärdering i år valt att göra en närmare analys av hur ett specifikt anslag inom utgiftsområdet har redovisats i budgetpropositionen. Inom utgiftsområde 24 Näringsliv har anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation valts.

Av denna analys framgår det sammanfattningsvis att den röda tråden när det gäller anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation är svår att följa. Anslaget har ett brett användningsområde och kan kopplas till det övergripande målet för politikområdet Näringspolitik. Det är dock svårare att se någon koppling mellan avsnitten Mål och Resultatredovisning när det gäller anslaget, vilka indikatorer som mäter vad och i relation till vilket anslag. Ingen referens görs till anslaget i redovisningen av resultat. En del av de redovisade uppgifterna ger en indikation på i vilken utsträckning anslaget 1:20 har använts och till vilken målgrupp – t.ex. antalet lån respektive förstudiemedel som Almi har beviljat, eller antal kunder som fått rådgivning av Almi – och utgör en värdefull beståndsdel i resultatredovisningen. Detta kompletteras till viss del med redovisning av vilka effekter det fått (t.ex. Statistiska Centralbyråns effektmätning).

Det redovisas relativt mycket om Almi Företagspartner AB men utspjutt på flera olika avsnitt och underrubriker. Det är svåröverblickbart om läsaren vill bilda sig en uppfattning om vad anslaget har finansierat och vilka resultat det har lett till. I sammanhanget kan nämnas att resultat för Almi när det gäller kommersialisering presenteras först under avsnittet Analys och slutsatser. Analysen av de redovisade resultaten skulle enligt utskottets uppfattning kunna bli mer framträdande. Slutsatserna ligger ofta på en mycket övergripande nivå, av typen ”verksamheten fungerar väl”.

Utskottet noterar att regeringen föreslår en planerad anslagsminskning 2019 och 2020 för anslaget 1:20, men utskottet kan inte utläsa orsaken till den

justerade anslagsnivå som regeringen föreslår vare sig i redovisningen av resultat eller i analys och slutsatser. Utskottets uppfattning är att orsaken till justeringar i anslagsnivån bör framgå.

Med hänvisning till dessa iakttagelser är utskottets slutsats att det fortfarande finns en betydande potential för regeringen att förbättra beskrivningarna i budgetpropositionen av sambanden mellan målen för politikområdet Näringspolitik, de medel i form av anslag som avsätts för olika insatser som ska bidra till måluppfyllelsen och de resultat som insatserna genererar i förhållande till målen.

Redovisade tillkännagivanden

Tilkännagivande om SJ AB

Bakgrund

I ett tillkännagivande den 18 november 2015 ställde sig riksdagen bakom det som näringsutskottet anfört i sitt betänkande om förvaltningen av SJ AB (bet. 2015/16:NU4). I tillkännagivandet framhåller utskottet att regeringen bör omvärdera sina prioriteringar till SJ AB och att regeringen inom ramen för SJ AB:s beslutade ekonomiska mål bör agera på ett mer ansvarsfullt sätt.

Regeringen återrapporterade i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 24 s. 86) sin syn på förvaltningen av SJ AB och ansåg därmed att det aktuella tillkännagivandet var slutbehandlat. I sitt yttrande till konstitutionsutskottet (yttr. 2016/17:NU6y) anförde näringsutskottet att det ansåg att regeringens redogörelse inte motsvarade det som efterfrågades i tillkännagivandet och att det därmed inte kunde anses vara tillgodosett. Utskottet ansåg att regeringen därför borde återkomma till riksdagen med en redogörelse för hur man har omvärderat sina prioriteringar i förhållande till SJ AB för att därmed agera på ett mer ansvarsfullt sätt i förvaltningen av bolaget inom ramen för befintliga ekonomiska mål. Alternativt skulle regeringen, om den inte delade riksdagens uppfattning i den aktuella frågan, återkomma med en redogörelse för skälen till detta. Konstitutionsutskottet konstaterade att regeringen i de fall då ett utskott i ett yttrande anfört att ett tillkännagivande inte är slutbehandlat ska återkomma till riksdagen med sina redovisningar och bedömningar (bet. 2016/17:KU21).

Propositionen

I budgetpropositionen för 2018 (utg.omr. 24 s. 55) konstaterar regeringen bl.a. att SJ AB under senare år uppvisat en god utveckling ur såväl ett verksamhetsmässigt som ett ekonomiskt perspektiv. Under den senaste femårsperioden har bolaget investerat knappt 3 miljarder kronor i verksamheten. Till följd av bolagets goda konkurrensförmåga och marknadens tillväxt har nämnda investeringar samt de utdelningar som gjorts till ägaren ändå inte medfört att bolagets skuldsättning nått målintervallet.

Regeringen konstaterar vidare att den beslutade investeringsplanen om totalt ca 9 miljarder kronor, omfattande total uppgradering av X 2000-flottan, inköp av nya snabbtåg samt renovering av nattågsflottan, på ett par års sikt bedöms medföra att SJ AB:s kapitalstruktur blir i enlighet med ägarens mål. Regeringen avser därför inte att vidta några ytterligare åtgärder med anledning av tillkännagivandet. I och med denna redovisning anser regeringen att tillkännagivandet är färdigbehandlat.

Tillkännagivande om handläggningstider

Bakgrund

I ett tillkännagivande från våren 2017 ställde sig riksdagen bakom det som näringsutskottet anförde om handläggningstider (bet. 2016/17:NU12, rskr. 2016/17:192). Utskottet anförde bl.a. att regeringen bör vidta lämpliga åtgärder för att alla myndigheter som företag kommer i kontakt med ska sätta tydliga tidsgränser för sina handläggningstider. En avvikande uppfattning redovisades i en reservation (S, MP och V).

Propositionen

Av budgetpropositionen för 2018 (utg.omr. 24 s. 47) framgår att regeringen med anledning av riksdagens tillkännagivande har gett Tillväxtverket i uppdrag att ta fram förslag på hur myndigheterna kan arbeta för att korta ned handläggningstiderna för företag. Någon bedömning av hur regeringen ser på den vidtagna åtgärden i förhållande till riksdagens tillkännagivande i termer av slutbehandlat eller inte slutbehandlat framkommer inte.

Vissa kompletterande uppgifter

Om hanteringen av tillkännagivanden

Vid sin behandling av regeringens skrivelse 2016/17:75 Riksdagen skriver till regeringen – åtgärder under 2016 tog konstitutionsutskottet upp behandlingen av tillkännagivanden (bet. 2016/17:KU21). Konstitutionsutskottet framhöll då inledningsvis att den tidigare välkomnat att regeringen tydligt redovisar när den behandlar ett tillkännagivande i t.ex. budgetpropositionen, och att regeringen i förekommande fall är tydlig i den aktuella propositionen med huruvida den anser att ett tillkännagivande är slutbehandlat eller inte med det som redovisas och föreslås. Utskottet får därmed en möjlighet att reagera i samband med att regeringen gör sin bedömning. Frågan kan därmed behandlas i sitt sakliga sammanhang. Konstitutionsutskottet anförde vidare att det berörda utskottet då lämpligen kan redovisa sin syn i samband med att regeringen i t.ex. budgetpropositionen redovisar sin behandling av ett tillkännagivande. Om regeringen har redovisat sin syn för riksdagen i en proposition eller skrivelse och inte mött invändningar bör den enligt konstitutionsutskottet, inför framtagandet av skrivelse 75, kunna utgå från att

riksdagen inte har invändningar mot den hantering som redovisats. Konstitutionsutskottet anför dock samtidigt att det inte finns något formellt hinder mot att ett utskott som av något skäl inte uppmärksammat regeringens redovisning återkommer i samband med behandlingen av skrivelse 75.

Uppdrag om handläggningstider

Av regeringens beslut om uppdrag om korta och effektiva handläggningsprocesser för företag från den 20 juli 2017 (dnr N2017/04845/FF) framgår att uppdraget ska slutredovisas senast den 28 februari 2018. I uppdraget ingår bl.a. att analysera och värdera effekter av åtgärder som maxtider, tidsgränser och servicegarantier för handläggningsprocesser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar regeringens redovisning med anledning av riksdagens tillkännagivande om SJ AB och att regeringens bedömning är att tillkännagivandet i och med denna redovisning är slutbehandlat. Utskottet gör ingen annan bedömning.

När det gäller tillkännagivandet om handläggningstider konstaterar utskottet att regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att bl.a. analysera och värdera effekter av åtgärder som maxtider, tidsgränser och servicegarantier för handläggningsprocesser. Utskottet noterar att uppdraget ska slutredovisas till regeringen senast den 28 februari 2018. Utskottet noterar att regeringen inte anför något om huruvida den anser att tillkännagivandet är slutbehandlat eller inte med det som redovisas. Utskottet förutsätter att ärendet kommer att beredas vidare och att regeringen återkommer till riksdagen i frågan.

Anslag inom utgiftsområde 24

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 24 i enlighet med vad utskottet föreslår och som framgår av bilaga 4. Utskottets förslag till anslag överensstämmer med regeringens förslag. När det gäller ändamålet för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling noterar utskottet att SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB den 16 mars 2017 namnändrades till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB). Utskottet tydliggör i sitt ställningstagande att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling även får användas för statsbidrag till RISE Research Institutes of Sweden AB för riksmätplatser. Riksdagen lämnar också de bemyndiganden som regeringen har begärt. Motioner med alternativa förslag till anslagsfördelning och övriga behandlade motioner avslås.

Jämför reservationen (SD) och särskilt yttrande 1 (M), 2 (C), 3 (L) och 4 (KD).

Inledning

Den 22 november 2017 fattade riksdagen beslut om ramen för utgiftsområde 24 Näringsliv till 7 370 651 000 kronor för 2018 samt om en preliminär fördelning av utgifter inom utgiftsområdet för 2019–2020 (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:FiU1). Av budgetpropositionen (prop. 2017/18:1 Förslag till statens budget för 2018, finansplan m.m.) framgår att regeringens förslag till statsbudget bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

Näringsutskottet har i ett yttrande till finansutskottet (ytr. 2017/18:NU1y) föreslagit att det ska tillstyrka regeringens förslag till ramar för 2018 för utgiftsområdet. I yttrandet har Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna i avvikande meningar förordat sina respektive partiers förslag till ram för utgiftsområde 24. Regeringens och oppositionens förslag till ramar för 2018 samt beräkningar för perioden 2019–2020 framgår av tabell 1.

Tabell 1 Regeringens och oppositionens förslag till utgiftsnivåer för utgiftsområde 24 Näringsliv

Miljoner kronor

År	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	L	KD
2018 (föreslagen utgiftsram)	7 371	-838	-350	-610	-1 598	-1 318
2019 (utgiftsberäkning)	7 493	-978	-534	-594	-1 614	-1 436
2020 (utgiftsberäkning)	7 218	-1 083	-539	-303	-1 690	-1 590

I detta ärende ska utskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag inom utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Regeringens förslag till fördelning på olika anslag inom utgiftsområdet framgår av tabellen i bilaga 2. I bilagan redovisas också de motförslag som finns i motionerna 2017/18:3882 (M), 2017/18:2531 (SD), 2017/18:3698 (C), 2017/18:3797 (L) och 2017/18:3747 (KD). De förslag som lagts fram i motionerna har som utgångspunkt en annan ram för utgiftsområdet än vad regeringen har föreslagit.

Enligt förslaget i propositionen kompletteras fyra av anslagen inom utgiftsområdet med bemyndiganden för regeringen att ingå ekonomiska åtaganden, vilka leder till utgifter de kommande åren (se bilaga 3). Dessutom föreslår regeringen att riksdagen fastställer bemyndiganden om Stiftelsen Norrlandsfonden, kreditgarantier för exportkrediter samt kreditgarantier för investeringar och AB Svensk Exportkredit.

I det följande redovisas inledningsvis utgiftsområdets omfattning så som det beskrivs i budgetpropositionen. Efter det redovisas målen för utgiftsområdet och övriga mål och prioriteringar som omnämns i budgetpropositionen. Sedan refereras det som regeringen anför i budgetpropositionen om politikens inriktning. Därefter redovisas regeringens överväganden om vart och ett av de 28 anslagen inom utgiftsområdet. Slutligen refereras de motioner som innehåller förslag som direkt gäller anslagen eller som bedöms kunna påverka de föreslagna anslagen.

Propositionen

Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområde 24 Näringsliv omfattar politikområdena Näringspolitik samt Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.

Inom politikområdet Näringspolitik ryms insatser för att skapa goda ramvillkor för företag, företagsutveckling, främjande av entreprenörskap, arbete för att stärka innovationskraften, arbete för att förenkla för företag, kon-

kurrensfrämjande arbete, turistfrämjande samt immaterial- och associationsrättsliga frågor. Vidare ingår undersökning av och information om landets geologi och mineralhantering, tillstånd och tillsyn enligt minerallagen (1991:45) samt miljösäkring. Därutöver ingår bidrag till forskning och utveckling.

Politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande består av verksamhetsområdena Export- och investeringsfrämjande samt Handelspolitik och EU:s inre marknad. Verksamheterna syftar till att skapa hållbar tillväxt och sysselsättning i Sverige genom att bl.a. främja exporten och utländska investeringar i Sverige. Det sker också genom att man gör EU:s inre marknad mer effektiv, vilket också förbättrar EU-ländernas konkurrenskraft, samt genom att man verkar för öppenhet i EU-ländernas handel med omvärlden.

Mål för utgiftsområdet

Utgiftsområde 24 Näringsliv har inget övergripande mål. I stället finns mål antagna av riksdagen för de två politikområden som ingår i utgiftsområdet.

Målet för politikområdet Näringspolitik är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag (prop. 2014/15:1 utg.omr. 24, bet. 2014/15:NU1).

Målet för politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande är enligt riksdagens beslut (prop. 2008/09:1 utg.omr. 24, bet. 2008/09:NU1)

- högsta möjliga grad av frihandel
- en effektiv inre marknad och en öppen handelspolitik i EU
- ett förstärkt multilateralt handelssystem inom Världshandelsorganisationen (WTO)
- ökande handelsutbyte mellan Sverige och världen
- ökade utländska investeringar i Sverige.

Övriga mål och prioriteringar

Utöver de riksdagsbeslutade målen för politikområdena redovisas andra mål som relaterar till de mål som riksdagen har beslutat.

Vad gäller politikområdet Näringspolitik anförs att de näringspolitiska insatserna ska bidra till att uppnå de globala målen för hållbar utveckling och Agenda 2030 samt målen i EU:s gemensamma strategi för tillväxt och sysselsättning, Europa 2020, som omfattar de tre prioriteringarna smart, hållbar och inkluderande tillväxt. Därtill framför regeringen att ett övergripande sysselsättningsmål vägleder regeringens politik. Sysselsättningsmålet innebär att antalet personer som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin ska öka så mycket att Sverige når lägst arbetslöshet i EU 2020.

För politikområdet Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande framhåller regeringen att den vill främja en fri och rättvis världshandel. Det framgår vidare att regeringen kommer att arbeta för progressiva internationella handelsavtal och riva handelshinder samtidigt som regeringen står upp för

miljön, löntagarnas intressen och människors hälsa. Handelsavtal ska respektera demokratiskt fattade beslut. Regeringen anför också att den vill främja en fri och rättvis handel.

Därtill redovisar och hänvisar regeringen till ett antal andra mål i resultatredovisningen som inte har beslutats om av riksdagen. Det handlar exempelvis om mål som EU, regeringen eller en myndighet har beslutat. Därutöver förekommer även begrepp av målliknande karaktär såsom prioriteringar, målsättningar och olika insatsers särskilt angivna syften.

Näringspolitikens inriktning

I budgetpropositionen för 2018 anger regeringen under rubriken Politikens inriktning att näringspolitiken fokuserar på att möta företags utmaningar med bl.a. en hårdnande internationell konkurrens och en ökad digitalisering och att näringspolitiken syftar till att stärka företags förutsättningar att skapas, växa och exportera med bas i Sverige.

I propositionen anføres att en stor del av svensk tillväxt bygger på att fler företag är verksamma på internationella marknader och att fler internationella företag investerar i Sverige. Det är så svensk konkurrenskraft prövas och utvecklas. De exportfrämjande insatser som regeringen genomför är kopplade till förutsättningar för att investera i Sverige. Genom att öka attraktionskraften för Sverige och svenska utvecklings- och innovationsmiljöer avser man att dels behålla, och i vissa fall också ta hem, svenska företags investeringar i landet, dels öka internationella aktörers närvaro och delaktighet i svensk innovation och produktion, dels attrahera kompetens. Kombinationen av insatser för att skapa, växa och exportera uppges bidra till att det svenska näringslivet utvecklar sin förnyelseförmåga för att hitta lösningar på framtidens samhällsutmaningar, att näringslivet utvecklas och ökar sin omställningsförmåga, samt att svenska varor och tjänster kan vinna ökad spridning och framgång på internationella marknader. På detta sätt skapas också fler jobb i Sverige.

Under rubriken Skapa – möta framtidens utmaningar med nya lösningar framför regeringen att de strategiska samverkansprogrammen även fortsättningsvis är prioriterade liksom att vidareutveckla Testbädd Sverige. Genom att kunna ge tillstånd för lokala, kontrollerade test och experiment kan tiden innan värdeskapande innovationer når marknaden minska. Regeringen avser att verka för att säkerställa ett innovationssystem där regulatoriska processer och rutiner stöttar innovation. Regeringen betonar vidare att man gör insatser för att uppnå målet om en fossilfri fordonsflotta och att omställningen till en cirkulär och biobaserad ekonomi är en av flera åtgärder för att minska miljö- och klimatpåverkan. Regeringen framhåller även satsningar på socialt företagande, ungas entreprenörskap och bättre förutsättningar för att tillvarata immateriella värden. I propositionen anges även att regeringen kommer att utveckla och fortsätta genomförandet av åtgärder inom strategin Smart industri, och särskild vikt kommer att läggas vid att stärka digitalisering,

robotik och automation i små och medelstora företag. Ett breddat genomförande av arbetet med smart industri på regional nivå kommer också att vara prioriterat.

Under rubriken Växa – utveckla befintligt näringslivs konkurrenskraft anges att tillgång till kapital är avgörande för företag i olika utvecklingsskeden och är centralt för att fler växande och exporterande företag ska utvecklas i hela landet. För att bättre kunna möta behoven av finansiering med riskkapital i norra Sverige görs en särskild satsning på detta område.

Regeringen framför vidare att man avser att förbättra villkoren för företagande för att fler individer ska vilja och våga ta steget att bli företagare. Bland annat anges att regeringen avser att öka ambitionerna när det gäller att modernisera villkoren för företagande, utöka växa-stödet och verka för kortare betaltider. Regeringen uppger även att den arbetar för att göra det enklare att driva företag och minska företagens administrativa kostnader. Regeringen redovisar även att man avser att förbättra förutsättningarna för industrin att hitta rätt arbetskraft genom att bättre ta till vara nyanländas kompetens.

Under rubriken Exportera – stärka Sveriges attraktivitet i omvärlden anføres att regeringen har initierat ett arbete riktat mot ett mer aktivt och fokuserat investeringsfrämjande. Satsningar inom området ska enligt propositionen bidra till att investerare, industriföretag och industriellt relevanta startupföretag väljer att förlägga produktion, industrinära tjänsteverksamhet, forskning, utveckling och testverksamhet i Sverige.

Regeringen anger vidare att den avser att stödja den positiva utvecklingen i besöksnäringen och framhåller bl.a. satsningar för att stärka marknadsföringen av Sverige som turistland utomlands och en upprustning av Göta kanal som viktiga delar i det arbetet.

Under rubriken Särskilda åtgärder – enklare vägar till jobb framhålls att en av de största utmaningarna just nu handlar om att fortsätta investera i tillväxt och pressa ned arbetslösheten. Regeringen anför att det därför behövs fler insatser som riktas mot de grupper som står längre från arbetsmarknaden samt att åtgärder som bidrar till att skapa enklare vägar till jobb och fler jobb med lägre kvalifikationskrav behöver vidtas inom flera olika områden. Det ska bl.a. bli enklare och tryggare för företag att anställa med anställningsstöd.

Dessa förändringar anges bl.a. förbättra förutsättningarna för bemanningsföretag och matchningsaktörer att anställa personer med svårbedömd kompetens, t.ex. nyanlända och personer som varit utan arbete en längre tid. Vidare framförs att särskilda satsningar görs 2018–2020 för att bl.a. kunna skala upp framgångsrika initiativ som syftar till att matcha arbetssökande och arbetsgivare med utgångspunkt i företagets behov.

Vidare anges att det inom naturvård och markvård finns arbetsuppgifter som kan utföras av personer med kortare utbildning. Dessa uppgifter ökar tillgängligheten till friluftsliv och rekreation, vilket ger ett mervärde för många människor. Regeringen framför att satsningar med anledning av detta görs på

flera myndigheter och att dessa myndigheter kommer att få i uppdrag att samarbeta kring de insatser som syftar till att skapa arbetstillfällen inom naturvård, markvård m.m.

Regeringen anger i sammanhanget även att det är viktigt att den potential och kompetens som utrikes födda och nyanlända kvinnor har tas till vara. Därför föreslås en satsning för att främja utrikes födda kvinnors företagande och att Tillväxtverket får ett uppdrag att stärka nätverkande och öka kontaktytorna med arbetsmarknaden för utrikes födda kvinnor.

Politikens inriktning för Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

När det gäller inriktningen för politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande framför regeringen under rubriken Exportfrämjande att en stark export är central för att skapa fler jobb och ekonomisk utveckling i hela landet. Det statliga exportfrämjandet ska stärka svensk handel och konkurrenskraft genom att främja små och medelstora företags export och internationalisering samt svenska företags affärer på viktiga marknader. Det statliga främjandet kan stödja näringslivet med marknadskompletterande insatser inom ramen för gällande statsstödsregler, t.ex. information och rådgivning om export och enskilda exportmarknader, garantier och finansieringslösningar, kontakter med inköpare och andra beslutsfattare, samlade presentationer av svenska lösningar och hjälp med byråkratiska handelshinder.

Regeringen antog i september 2015 Sveriges exportstrategi, och riksdagen behandlade en skrivelse om strategin i mars 2016 (skr. 2015/16:48, bet. 2015/16:NU13). Syftet med strategin är att ytterligare stärka det svenska näringslivets internationalisering i vidare bemärkelse. Strategin omfattar 22 insatser som spänner över flera politik- och utgiftsområden.

Regeringen anför att fokus i den exportfrämjande verksamheten läggs på att stötta små och medelstora företags export samt på marknader med hög BNP, hög förväntad tillväxt eller höga trösklar för att ta sig in på marknaden. En prioritering av 26 länder har därför utarbetats. Regeringen kommer också att arbeta vidare med vissa sektorer där det bedöms finnas en outnyttjad potential för ökad export och internationalisering samt där det finns ett intresse utomlands för svenska erfarenheter och lösningar för att möta olika samhällsutmaningar, exempelvis livsmedelssektorn.

Under rubriken Investeringsfrämjande framhåller regeringen att utländska investeringar även bidrar till den svenska exporten och ger tillväxt och sysselsättning. Investeringsfrämjandet syftar till att attrahera utländska företags direktinvesteringar som skapar sysselsättning eller tillför kapital, kompetens eller nya marknader till det svenska näringslivet.

Under rubriken Exportfinansiering framhåller regeringen att ett väl fungerande och marknadskompletterande exportkreditsystem är betydelsefullt för svensk utrikeshandel. Svenska exportörer ska erbjudas exportfinansiering på motsvarande villkor som jämförbara konkurrerande länder. För att anpassa

exportfinansieringen till kundernas behov i enlighet med exportstrategin ska Exportkreditnämnden fortsätta att sänka trösklarna för små och medelstora företag i samband med export.

Under rubriken Hållbart företagande anges att hållbart företagande är en självklar hörnsten i ett modernt och konkurrenskraftigt näringsliv. Hållbarhet är också en bärande del i många svenska företags affärsmodeller och omfattar bl.a. mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöhänsyn och antikorruption, men också jämställdhet, barnrättsperspektiv, mångfald, affärsetik och beskattning. Genom att agera ansvarsfullt och minimera risken för negativ påverkan men också ta till vara nya affärsmodeller och hållbara lösningar skapas bättre förutsättningar för tillväxt och jobbskapande. Företagen har också en nyckelroll i genomförandet av Agenda 2030. Regeringen framhåller även att arbetet för hållbart företagande är ett viktigt verktyg för att stärka kvinnors och flickors mänskliga rättigheter, både internationellt och nationellt. Sverige ska verka för att integrera jämställdhetsperspektivet i agendan för hållbart företagande.

Under rubriken Handelspolitik och EU:s inre marknad framför regeringen att Sverige som ett handelsberoende land verkar för en öppen, fri och rättvis handel. Mot bakgrund av att den globala handeln bromsade in efter den finansiella krisen och att den nu växer i betydligt långsammare takt är målet att skapa förutsättningar för hållbar tillväxt och för ett moderniserat handelsregelverk. En alltmer tjänsteberoende och digitaliserad handel växer fram både globalt och på EU:s inre marknad. Regeringen prioriterar därför ett arbete som syftar till att underlätta handel med varor och tjänster samt skapar de rätta förutsättningarna för investeringar och en framtidsinriktad digital ekonomi.

Regeringens politik för att effektivisera EU:s inre marknad anges fortsätta under 2018 i stor utsträckning kopplat till kommissionens redan antagna strategier för den inre marknaden respektive för en digital inre marknad, vilka förväntas avslutas under året. Strategierna innehåller ett antal förslag till initiativ som nu omsätts i lagstiftning eller andra konkreta åtgärder. Regeringens arbete inriktas nu på att säkerställa att svenska intressen tillgodoses inom ramen för förhandlingar om lagstiftning och övriga processer där kommissionens förslag resulterar i konkreta åtgärder. För Inre marknadsstrategin för varor och tjänster är det särskilt prioriterat att modernisera regelverket för varor och att fortsätta avveckla hinder för tjänsteföretag. Regeringens fokus, inom ramen för Strategin för den digitala inre marknaden, är på den digitala ekonomin och en inre marknad som främjar digitala företag, nya innovativa tjänster och nya affärsmodeller.

Under rubriken Internationell handelspolitik anför regeringen att Sverige bidrar till utveckling av det internationella regelsamarbetet på både multilateral, regional och bilateral nivå. Regeringen lägger i detta sammanhang stor vikt vid arbetet i Världshandelsorganisationen (WTO) och EU:s pågående frihandelsförhandlingar t.ex. mellan EU och Japan. Regeringen kommer att arbeta för progressiva internationella handelsavtal och riva handelshinder samtidigt som man står upp för miljön, jämställdhet, löntagarnas intressen och människors hälsa. Handelsavtal ska respektera demokratiskt fattade beslut.

Enligt vad som framförs i propositionen fortsätter Sverige att arbeta för en fri och rättvis handel som kan bidra till en bättre utveckling för människor som lever i fattigdom. Regeringen fortsätter driva att EU ska ha en öppen och regelbaserad handelspolitik gentemot omvärlden. I linje med detta fortsätter regeringen att motverka EU:s användande av handelspolitiska skyddsåtgärder och förslag om att minska tillträdet till EU:s marknad för offentlig upphandling.

Regeringens politik på området redovisas i övrigt under rubrikerna Myndigheter och övriga aktörer samt Insatser inom andra politik- och utgiftsområden.

Anslag m.m. för 2018

Regeringen föreslår att drygt 7 370 miljoner kronor anvisas till utgiftsområde 24 Näringsliv för 2018. Hur beloppet fördelas på de olika anslagen inom utgiftsområdet framgår nedan samt av bilaga 2.

Anslaget 1:1 Verket för innovationssystem finansierar förvaltningsavgifter för Verket för innovationssystem (Vinnova). Anslaget föreslås uppgå till knappt 238 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling finansierar utgifter för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystem och programanknutna utgifter. Av ändamålet framgår att anslaget även får användas för statsbidrag till SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB för riksmätplatser. Anslaget föreslås uppgå till drygt 2 915 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel får användas för utgifter för statsbidrag för strategiska kompetensmedel för industriforskningsinstituterna med ägande under RISE Research Institutes of Sweden AB, liksom utgifter för RISE Research Institutes of Sweden AB:s verksamhet, samt vissa omstruktureringsutgifter för RISE-instituterna. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 100 miljoner kronor fr.o.m. 2018 för att förstärka institutens verksamhet. Anslaget föreslås uppgå till knappt 741 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:4 Tillväxtverket finansierar myndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för Tillväxtverkets uppdrag att svara för utgifter för lokaler, ekonomi- och personaladministration samt övrig administrativ service åt Nämnden för hemslöjdsfrågor. Anslaget 1:4 föreslås uppgå till ca 272 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling finansierar näringslivsfrämjande åtgärder. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 2 miljoner kronor per år för 2018–2019 för att finansiera särskilda satsningar för ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagare inom restaurang- och besöksnäringen enligt överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting. Anslaget 1:11 Bolagsverket minskas med motsvarande belopp. Regeringen föreslår därtill att anslaget ökas med 200 miljoner kronor 2018 för tillskott till Stiftelsen Norrlandsfonden. Anslaget föreslås även ökas med 10 miljoner kronor 2018 för praktikplatser till industrin genom utökat program via Kungl.

Ingenjörsvetenskapsakademien för nyanlända ingenjörer och naturvetare. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 20 miljoner kronor 2018 för att stödja utveckling av biobränsle till flyg. Anslaget föreslås ökas med 8 miljoner kronor 2018 för insatser för förbättrat nätverkande och fler kontaktytor med svensk arbetsmarknad. Regeringen föreslår även att anslaget ska ökas med 50 miljoner kronor 2018 för satsningar på matchningsaktörer. Anslaget föreslås vidare ökas med 20 miljoner kronor 2018 för smart industri på regional nivå. Regeringen föreslår också att anslaget ökas med 25 miljoner kronor 2018 för vidareutveckling av en nationell export- och investeringsplattform för smarta städer (Smart City Sweden). Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 20 miljoner kronor 2018 för satsningen på automationsprogram för små och medelstora företag. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 24 miljoner kronor 2018 för en satsning på ungt entreprenörskap. Regeringen föreslår att anslaget tillförs 8 miljoner kronor för 2018 för satsningen på nyanlända kvinnors företagande. Regeringen föreslår vidare att anslaget ökas med 180 miljoner kronor 2018 för en satsning på elektrifiering av fordonsparken samt på biogas. Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med 40 miljoner kronor 2018 för att finansiera satsningen. Anslaget föreslås vidare tillföras 50 miljoner kronor 2018 för socialt företagande. Anslaget ökas även med 5 miljoner kronor 2018 för en förstärkning av Tillväxtverkets arbete med Verksam.se. Anslaget 1:5 föreslås sammanlagt uppgå till drygt 1 081 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser får användas för Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers förvaltningsutgifter. Regeringen föreslår att knappt 60 miljoner kronor anvisas under anslaget 1:6 för 2018.

Anslaget 1:7 Turistfrämjande får användas för kostnader för statens aktieägartillskott till V.S. Visit Sweden AB. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 15 miljoner 2018 med syfte att stärka marknadsföringen av Sverige som turistland utomlands. Anslaget föreslås uppgå till drygt 114 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning får användas för Sveriges geologiska undersöknings förvaltningsutgifter. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 26 miljoner kronor 2018 för att finansiera särskilda insatser för att förfina och utöka kartläggningen och karaktäriseringen av grundvattenresurser i särskilt utsatta regioner. Regeringen föreslår att anslaget även ökas med 8 miljoner kronor 2018 för att kunna prioritera angelägna uppgifter som kan utföras av personer med kortare utbildning eller som står långt från arbetsmarknaden. Anslaget 1:8 föreslås uppgå till ca 239 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning får användas för utgifter för att främja och stödja riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning. Anslaget föreslås uppgå till knappt 6 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar får användas för utgifter för efterbehandling av tömda oljelagringsanläggningar och det statliga

gruvfältet i Adak, Malå kommun, inklusive miljö- och funktionskontroll, förvaltning och nödvändiga underhålls- och miljösäkrande åtgärder vid efterbehandlade anläggningar. Anslaget föreslås uppgå till 14 miljoner kronor för 2018.

Anslaget 1:11 Bolagsverket får användas för utgifter för likvidatorer och för associationsrättsliga ärenden samt förvaltning och utveckling av teknisk infrastruktur för förenklat uppgiftslämnande. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 8 miljoner kronor 2018 för att bidra till finansiering av insolvensregister enligt EU-förordningen om insolvensförfaranden. Anslaget 1:5 Sveriges Domstolar inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet minskas med motsvarande belopp. Anslaget 1:11 minskas vidare med 2 miljoner kronor 2018 för att finansiera särskilda satsningar för ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagare inom restaurang- och besöksnäring. Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling ökas som tidigare nämnts med motsvarande belopp. Anslaget 1:11 ökas med drygt 22 miljoner kronor 2018 som en följd av att de ändamål och verksamheter som avser kostnadsfritt tillhandahållande av registerinformation inom området digital förvaltning flyttas från utgiftsområde 22 Kommunikationer (prop. 2016/17:100, bet. 2016/17:KU26). Anslaget 2:6 Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse inom utgiftsområde 22 Kommunikationer har flyttats till ett nytt anslag 1:18 Digitaliseringsmyndigheten inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning och minskas med motsvarande belopp. Anslaget 1:11 föreslås uppgå till drygt 53 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien får användas för utgifter för statsbidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA) grundläggande verksamhet. Anslaget föreslås uppgå till drygt 8 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:13 Konkurrensverket får användas för Konkurrensverkets förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås uppgå till knappt 146 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:14 Konkurrensforskning får användas för utgifter för forskning med anknytning till Konkurrensverkets verksamhetsområde med forskare företrädesvis vid universitet och högskolor. Anslaget får användas för utgifter för uppdragsforskning, seminarier och informationsinsatser på konkurrens- och upphandlingsområdet. Anslaget får användas för utgifter för arvoden till ledamöter i rådet för forskningsfrågor. Anslaget föreslås uppgå till knappt 14 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:15 Upprustning och drift av Göta kanal får användas för utgifter för statsbidrag för upprustning och drift av Göta kanal. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 80 miljoner kronor 2018 för drift och omfattande renovering av kanalen. Anslaget föreslås uppgå till drygt 153 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:16 Omstrukturerings- och genomlysning av statligt ägda företag får användas för utgifter för omstrukturerings-, genomlysning-, försäljnings- och avvecklings- av företag med statligt ägande. Anslaget föreslås uppgå till drygt 23 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statliga bolag får användas av regeringen, efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall, för kapitalinsatser i statligt ägda bolag. Anslaget får även användas till utgifter för att förvärva eller bilda aktiebolag för ny eller befintlig statlig bolagsverksamhet. Anslaget föreslås uppgå till 1 miljon kronor 2018.

Anslaget 1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer får användas för utgifter för avgifter och statsbidrag som avser Sveriges deltagande i internationella näringspolitiska organ. Anslaget föreslås uppgå till knappt 18 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:19 Finansiering av rättegångskostnader får användas för utgifter för rättegångskostnader med anledning av mål och ärenden som avser överklagande av Konkurrensverkets beslut eller i vilka Konkurrensverket för talan. Anslaget föreslås uppgå till 18 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation får användas för utgifter för statsbidrag till Almi Företagspartner AB, för marknadskompletterande finansiering och företagsrådgivning. Anslaget föreslås uppgå till drygt 309 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:21 Patent- och registreringsverket får användas för Patent- och registreringsverkets förvaltningsutgifter. Regeringen föreslår att anslaget minskas med drygt 3 miljoner kronor 2018 med anledning av att namnverksamheten överfördes till Skatteverket den 1 juli 2017. Anslaget föreslås uppgå till drygt 317 miljoner kronor 2018.

Anslaget 2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet får användas för Styrelsen för ackreditering och teknisk kontrolls förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås uppgå till ca 25 miljoner kronor 2018.

Anslaget 2:2 Kommerskollegium får användas för Kommerskollegiums förvaltningsutgifter. Anslaget föreslås uppgå till drygt 87 miljoner kronor 2018.

Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet får användas för utgifter för statsbidrag för det statliga uppdraget i fråga om exportfrämjande till Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden), för näringslivsfrämjande åtgärder och för främjande av svenska företags affärer kopplade till projektexport och andra typer av offentligt upphandlade affärer. Anslaget får användas för näringslivsfrämjande på strategiska marknader och områden, exportutveckling, förstärkt närvaro i ekonomiskt dynamiska regioner, importfrämjande samt särskilda handelsfrämjande och handelspolitiska åtgärder. Anslaget föreslås minskas med 10 miljoner kronor 2018 för att medel från regeringens exportoffensiv överförs till anslaget 2:4 Investeringsfrämjande. Anslaget ökas med 17 miljoner kronor 2018 med anledning av regeringens satsning för att stärka den regionala exportrådgivningen. Anslaget ökas med 10 miljoner kronor under 2018. För att möjliggöra det svenska deltagandet på Expo 2020 ökas anslaget med ca 3,5 miljoner kronor 2018. Anslaget föreslås uppgå till drygt 382 miljoner kronor 2018.

Anslaget 2:4 Investeringsfrämjande får användas för utgifter för statsbidrag för det statliga uppdraget i fråga om investeringsfrämjande till Sveriges

export- och investeringsråd (Business Sweden) och för utredningsinsatser inom området. Anslaget ökas med 10 miljoner kronor 2018 för att medel från regeringens exportoffensiv som tidigare nämnts överförs från anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet. Anslaget 2:4 föreslås uppgå till knappt 73 miljoner kronor 2018.

Anslaget 2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer får användas för utgifter för avgifter och bidrag till samt särskilda insatser med anledning av Sveriges deltagande i följande internationella handelsorganisationer: Världshandelsorganisationen (WTO), Internationella rådet för samarbete på tullområdet (WCO) och Internationella Byrån för Utställningar i Paris (BIE). Anslaget föreslås uppgå till knappt 21 miljoner kronor 2018.

Anslaget 2:6 Bidrag till standardiseringen får användas för utgifter för statsbidrag till Sveriges standardiseringsförbund. Anslaget föreslås uppgå till drygt 31 miljoner kronor 2018.

Anslaget 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning får användas för ersättning till AB Svensk Exportkredit för eventuellt underskott inom ramen för systemet med statsstödda exportkrediter till fast ränta, det s.k. CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate). Anslaget föreslås uppgå till 10 miljoner kronor 2018.

Regeringen begär därtill, som framgår av regeringens förslag till riksdagsbeslut, bemyndiganden av riksdagen när det gäller ett antal anslag och verksamheter. Det handlar om bemyndiganden att besluta om bidrag som medför behov av framtida anslag. Följande anslag berörs: anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling, anslaget 1:5 Näringslivsutveckling, anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning och anslaget 1:14 Konkurrensforskning.

Vidare föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att tillskjuta 200 miljoner kronor till den statliga stiftelsen Stiftelsen Norrlandsfonden.

Som framgår av regeringens förslag till riksdagsbeslut begär regeringen också bemyndiganden om att under 2018 ställa ut kreditgarantier för exportkreditgarantier som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 450 miljarder kronor och ställa ut kreditgarantier för investeringar som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 miljarder kronor. Vidare begär regeringen ett bemyndigande om att för 2018 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 125 miljarder kronor för systemet med statsstödda exportkrediter.

Motionerna

Moderaterna

I kommittémotion 2017/18:3882 av Lars Hjalmered m.fl. (M) föreslås en ökning av anslagen 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel med 25 miljoner kronor och 1:4 Tillväxtverket med 36 miljoner kronor i förhållande till reger-

ingens förslag. Motionärerna föreslår en minskning av följande anslag i förhållande till regeringens förslag: anslagen 1:1 Verket för innovationssystem (–23 miljoner kronor), 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling (–64 miljoner kronor), 1:5 Näringslivsutveckling (–612 miljoner kronor), 1:7 Turistfrämjande (–15 miljoner kronor), 1:8 Sveriges geologiska undersökning (–8 miljoner kronor), 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation (–130 miljoner kronor), 2:3 Exportfrämjande verksamhet (–27 miljoner kronor), 2:4 Investeringsfrämjande (–10 miljoner kronor) och 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning (–10 miljoner kronor).

Motionärernas samlade förslag till anslag för utgiftsområde 24 Näringsliv är 838 miljoner kronor lägre än regeringens förslag. Samtliga förslag till anslag enligt yrkande 1 framgår av tabellen i bilaga 2.

När det gäller anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel framhålls att RISE-institutet kan ta en större roll i att arbeta med samhällsutmaningar och involvera små och medelstora företag i detta arbete, men att det då behövs en större basfinansiering för ändamålet. För att åstadkomma detta föreslår motionärerna därför ett tillkännagivande om att det ska avsättas 25 miljoner kronor extra årligen från 2018 (yrkande 2).

När det gäller anslaget 1:4 Tillväxtverket förordas i motionen yrkande 3 ett tillkännagivande om att Ung Företagsamhet (UF) ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige. Motionärerna anför att det utifrån de erfarenheter som finns är rimligt att anta att detta skulle leda till att fler företag startas över tid. Motionärerna vill även att det ska göras ett kompetenslyft av UF-verksamheten (yrkande 4). För dessa två ändamål bör det avsättas 16 miljoner kronor för 2018. Vidare föreslås i yrkande 5 ett tillkännagivande om att Drivhuset bör få ett utökat uppdrag att etablera sin verksamhet på yrkeshögskolor så att fler elever ges en möjlighet och får hjälp med att starta och driva fler nya företag. För detta ändamål bör det enligt motionärerna avsättas 5 miljoner kronor 2018. Slutligen föreslås ett tillkännagivande om att främja entreprenörskap hos nyanlända genom att samverka mellan staten och civilsamhällets organisationer fördjupas och det med grund i detta inrättas en samordningsfunktion. Till detta ändamål ska det enligt vad som anförs i motionen avsättas 15 miljoner kronor 2018.

I kommittémotion 2017/18:3405 av Lars Hjälmered m.fl. (M) yrkande 11 förordas ett tillkännagivande om utbildningsorganisationen Ung Företagsamhet (UF). Motionärerna framhåller UF:s betydelse för att öka företagsamheten i Sverige och anser att alla gymnasieelever i Sverige bör erbjudas en möjlighet att läsa UF. I samband med denna reform är det även enligt motionärerna angeläget att göra ett kvalitetslyft av UF.

För att främja entreprenörskapet hos nyanlända föreslås vidare ett tillkännagivande om att samverka mellan staten och civilsamhällets organisationer bör fördjupas och att det med detta som grund bör inrättas en samordningsfunktion (yrkande 22). Motionärerna lyfter fram Internationella Företagarföreningen i Sverige (IFS) och Nyföretagarcentrum som två exempel på aktörer som skulle kunna involveras i arbetet.

I motion 2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) yrkande 2 föreslås i likhet med i motion 2017/18:3882 (M) ett tillkännagivande om att Drivhusets verksamhet även ska omfatta studenterna på yrkeshögskolan. På så sätt kan nyföretagandet bland Sveriges studenter främjas.

Även i motion 2017/18:2743 av Jenny Petersson (M) föreslås satsningar på entreprenörskap i skolan. Motionären förordar bl.a. att alla gymnasieelever oavsett program ska få möjlighet att driva ett UF-företag på gymnasiet.

Sverigedemokraterna

I kommittémotion 2017/18:2531 av Josef Fransson m.fl. (SD) föreslås ökning av flera anslag i jämförelse med regeringens förslag. Bland annat föreslås anslaget 1:4 Tillväxtverket ökas med 20 miljoner kronor för att öka kunskapen om möjligheterna som finns att starta sociala företag som en del av en satsning på att genomföra förbättringar för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. Även anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser föreslås ökas med 10 miljoner kronor. Motionärerna anför att myndigheten bidrar med rapporter och analyser som utgör ett viktigt underlag för beslutsfattare. Vidare föreslås en ökning av anslaget 1:7 Turistfrämjande med 31 miljoner kronor för att Visit Sweden ska öppna ett kontor i Indien. När det gäller anslagen 1:8 Sveriges geologiska undersökning och 1:9 Geovetenskaplig forskning föreslår motionärerna en ökning med 11 respektive 4 miljoner kronor för att främja gruvnäringen. Motionärerna anför att Sverigedemokraterna identifierar gruvdrift och mineralhantering som ett nyckelområde inom svenskt näringsliv. Samtidigt föreslås att regeringens satsning på gröna jobb om 8 miljoner kronor 2018 tas bort. Motionärerna anser att Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien fyller en angelägen samhällsfunktion och föreslår en ökning av anslaget 1:12 med 1 miljon kronor. Motionärerna föreslår även en ökning av anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation med 41 miljoner kronor för mer kapital till Almi Företagspartner AB för marknadskompletterande finansiering och företagsrådgivning. Det ökade anslaget ska användas för att införa en marknadskompletterande fond med mycket låga avkastningskrav vars kapital ska riktas särskilt mot investeringar i avfolkningskommuner. I dessa områden är riskerna extra stora för fastighetsinvesteringar, och bankerna är därmed ovilliga att ge gångbara lånevillkor.

I motionen föreslås även två nya anslag. För att Sverige ska kunna ligga i framkant när det gäller s.k. exponentiella teknologier som t.ex. bioinformatik, robotteknologi, medicin och nanoteknologi föreslås att det ska inrättas ett nationellt råd med sakkunniga experter som ett forum vars uppgift blir att arbeta med exponentiella teknologier och andra viktiga teknologiområden. För detta ändamål avsätts 10 miljoner kronor till det nya anslaget Forum för exponentiella teknologier. Vidare föreslås att det ska anslås 275 miljoner till det nya anslaget Starta-eget-bidrag för yrkesverksamma. Bidraget ska under vissa förutsättningar kunna ges till yrkesverksamma som vill ta tjänstledigt för att

försöka förverkliga en företagsidé. Bidraget ska ligga i nivå med a-kassa. Motionärerna föreslår att Tillväxtverket ska förmedla bidraget och garantera att stödet ges till innovativa och nyskapande affärsidéer som på sikt har potential att få hela den svenska ekonomin att växa.

Motionärerna föreslår även sänkningar av några anslag i jämförelse med regeringens förslag. Anslagen 1:1 Verket för innovationssystem och 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling föreslås få minskade anslag med 37 respektive 465 miljoner kronor. Motionärerna menar att det med utgångspunkt i en analys genomförd av Tillväxtanalys finns skäl att ifrågasätta hur effektiv Vinnovas stödjande verksamhet för små och medelstora företag är. Samtidigt framhålls att frågan bör genomlysas grundligt innan förutsättningarna för Vinnova och de företag som får stöd från myndigheten radikalt ändras. Den höjning som regeringen föreslår avvisas dock av motionärerna. Även för anslaget 1:5 Näringslivsutveckling föreslås en minskning i jämförelse med regeringens förslag (–251 miljoner kronor). Motionärerna anser att anslaget bör ha ett tydligare fokus på tillväxt och jobbskapande. Motionärerna vänder sig därför emot vissa av de satsningar som regeringen aviserar och vill samtidigt förstärka andra. Vidare föreslås anslaget 1:5 minskas mot bakgrund av att motionärerna förespråkar en mer ansvarsfull ekonomisk politik.

Motionärernas samlade förslag till anslag för utgiftsområde 24 Näringsliv är 350 miljoner kronor lägre än regeringens förslag. Samtliga förslag till anslag framgår av tabellen i bilaga 2.

I kommittémotion 2017/18:901 av Josef Fransson m.fl. (SD) framhålls potentialen i s.k. exponentiella teknologier som t.ex. bioinformatik, robotteknik, medicin och nanoteknologi. För att Sverige ska kunna ligga i framkant när det gäller dessa områden bör riksdagen enligt motionärerna tillkännage för regeringen att det bör inrättas ett nationellt råd med sakkunniga experter vars uppgift blir att arbeta med exponentiella teknologier samt andra viktiga teknologiområden.

I kommittémotion 2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 2 förordas att riksdagen ska tillkännage för regeringen att Visit Sweden bör få i uppdrag att öppna ett kontor i Indien. Motionärerna anför att Indien är en växande ekonomi med många potentiella framtida turister för Sverige. För att kunna ta del av dessa framtida turister bör Visit Sweden genom ett eget kontor i Indien marknadsföra Sverige på plats.

I kommittémotion 2017/18:922 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att staten över tid bör avsätta mer resurser för riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning i syfte att främja gruvnäringen.

I kommittémotion 2017/18:927 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 2 förordas ett tillkännagivande om ett program för starta-eget-bidrag till yrkesverksamma. Ersättningen bör enligt motionärerna motsvara arbetslöshetsersättningen, och för att få ingå i programmet ska det ställas höga krav på att det finns en affärsidé som t.ex. kretsar kring en ny innovation och att det finns

potential för tillväxt. Programmet bör hanteras centralt inom t.ex. Tillväxtverket.

Centerpartiet

I kommittémotion 2017/18:3698 av Helena Lindahl m.fl. (C) föreslås en ökning av anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation med 8 miljoner kronor 2018 och med motsvarande belopp efterföljande år i jämförelse med regeringens förslag, till följd av Centerpartiets förslag om att öka resurserna till Internationella Företagarföreningen i Sverige (IFS) och programmet Investera i invandrarkvinnor.

Anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling föreslås minskas med 14 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Motionärerna vill ta bort en tidigare anslagshöjning om 20 miljoner kronor på insatser inom immaterialrätten. Vidare föreslås anslaget ökas med 6 miljoner kronor för insatser för Centerpartiets förslag om vardagsnära innovation i offentlig sektor.

Anslaget 1:5 Näringslivsutveckling föreslås minskas med 343 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Motionärerna förordar att anslaget mot bakgrund av tidigare anslagshöjningar för att förstärka ett snabbspår för företagare, innovationsrådet och nyindustrialisering ska minskas med 22, 150 respektive 40 miljoner kronor 2018. Motionärerna lyfter i sammanhanget fram egna förslag om t.ex. ingångsföretag, vars syfte är att förenkla integration via företagande. Motionärerna avvisar regeringens förslag om förbättrat nätverkande och fler kontaktytor med svensk arbetsmarknad, fler matchningsaktörer, smart industri på regional nivå, vidareutveckling av en nationell export- och investeringsplattform för smarta städer, automationsprogram för små och medelstora företag samt insatser för nyanlända kvinnors företagande, och föreslår därmed att anslaget minskas med 8, 50, 20, 25, 20 respektive 8 miljoner kronor 2018. Motionärerna hänvisar i sammanhanget till en egen föreslagen satsning på matchningsanställningar inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Anslaget 1:8 föreslås minskas med 8 miljoner kronor 2018 i jämförelse med regeringens förslag till följd av att regeringens förslag om att prioritera uppgifter som kan utföras av personer med kort utbildning avvisas. Motionärerna föreslår vidare att den aviserade upprustningen av Göta kanal skjuts fram i tiden, och därmed föreslås anslaget 1:15 Upprustning och drift av Göta kanal minskas med 80 miljoner kronor 2018.

Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet föreslås minskas med 147 miljoner kronor 2018 i jämförelse med regeringens förslag. Av dessa är 130 miljoner kronor kopplade till ett förslag om att en tidigare anslagshöjning för insatser inom ramen för exportoffensiven återställs. Motionärerna avvisar regeringens förslag om en överföring av medel till exportoffensiven, och som följd av det beräknas anslaget att ökas med 10 miljoner kronor 2018. Regeringens förslag om anslagshöjningar för regional expertrådgivning och

stärkt svensk närvaro på tillväxtmarknader avvisas också, och anslaget föreslås därför minskas med 17 respektive 10 miljoner kronor 2018.

Anslaget 2:4 Investeringsfrämjande föreslås minskas med 15 miljoner kronor 2018 i jämförelse med regeringens förslag. Motionärerna föreslår en minskning med 5 miljoner kronor 2018 som en följd av att en tidigare anslagshöjning till investeringsfrämjande återställs och med 10 miljoner kronor som en konsekvens av att regeringens förslag om att överföra medel till export-offensiven avvisas.

Av motionen framgår även att Centerpartiet föreslår en lägre uppräknings-takt inom den s.k. pris- och löneomräkningen (PLO)¹, vilket påverkar nio myndighetsanslag inom utgiftsområdet.

Motionärernas samlade förslag till anslag för utgiftsområde 24 Näringsliv är ca 610 miljoner lägre än regeringens förslag. Samtliga förslag till anslag enligt yrkandet framgår av tabellen i bilaga 2.

I kommittémotion 2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 18 förordas ett tillkännagivande om att regeringen ska verka för fler vardagsnära innovationer inom vård och omsorg. Av motionen framgår att Centerpartiet vill inrätta särskilda innovationscheckar för innovationer inom vård och omsorg. Checken ska hjälpa kvinnor som jobbar inom vård och omsorg att få extern hjälp med att t.ex. undersöka affärsmöjligheter, skriva affärsplaner och hantera immateriella tillgångar eller göra marknadsanalyser.

Liberalerna

I kommittémotion 2017/18:3797 av Said Abdu m.fl. framgår att Liberalerna vill prioritera extra resurser till ökat företagande genom att öka resurserna till Almi och anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation med 20 miljoner kronor 2018. Motionärerna lyfter vidare fram insatser som görs inom andra utgiftsområden för att underlätta för företagande och avvisar mot bakgrund av andra satsningar i Liberalernas budgetmotion regeringens förslag till anslagshöjningar när det gäller anslagen 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling, 1:5 Näringslivsutveckling, 1:7 Turistfrämjande, 1:8 Sveriges geologiska undersökning, 2:3 Exportfrämjande verksamhet och 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning. Motionärerna anser också att det behövs en återgång till tidigare anslagsnivåer när det gäller anslagen 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling, 1:5 Näringslivsutveckling, 1:7 Turistfrämjande och 2:3 Exportfrämjande verksamhet. Dessutom föreslås att uppräknings-takten inom den s.k. pris- och löneomräkningen justeras ned med 20 procent årligen, vilket påverkar sex myndighetsanslag inom utgiftsområdet. Sammantaget innebär detta minskningar i förhållande till regeringens förslag av följande anslag: anslaget 1:1 Verket för innovationssystem (–13 miljoner kronor), anslaget 1:2 Verket för innovations-

¹ PLO syftar till att myndigheterna i sina anslag kompenseras för omvärldens prisförändringar samtidigt som det ställs ett effektivitets- och produktivitetskrav på dem.

system: Forskning och utveckling (–460 miljoner kronor), anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel (–2 miljoner kronor), anslaget 1:4 Tillväxtverket (–1 miljon kronor), anslaget 1:5 Näringslivsutveckling (–945 miljoner kronor), anslaget 1:7 Turistfrämjande (–25 miljoner kronor), anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning (–9 miljoner kronor), anslaget 1:21 Patent- och registreringsverket (–1 miljon kronor), anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet (–152 miljoner kronor) och anslaget 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning (–10 miljoner kronor).

Motionärernas samlade förslag till anslag för utgiftsområde 24 Näringsliv är ca 1,6 miljarder kronor lägre än regeringens förslag. Samtliga förslag till anslag enligt yrkandet framgår av tabellen i bilaga 2.

Kristdemokraterna

I kommittémotion 2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) föreslås ett nytt anslag – Företagsrådgivning – inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Motionärerna föreslår att anslaget ska tillföras 10 miljoner kronor 2018.

I motionen framhålls vikten av att påtagligt minska tiden som företag ägnar sig åt administration så att tiden de lägger på kärnverksamheten, att skapa värde och jobb, kan öka. Kristdemokraterna vill därför i likhet med regeringens förslag avsätta 2 miljoner kronor under perioden 2018–2020 under anslaget 1:5 Näringslivsutveckling för minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagare. Anslaget 1:5 föreslås dock minskas med 728 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag.

I motionen föreslås vidare anslagsbesparingar som en följd av att Kristdemokraterna anser att det finns utrymme för en justering av anslagen till de myndigheter som tillämpar pris- och löneomräkning (PLO). Lönekostnader sägs svara för en betydande del av myndigheternas utgifter, och en nedjustering av PLO skulle enligt motionärerna bidra till en effektivisering av myndigheterna, samtidigt som det finansierar prioriterade satsningar. Justeringen är beräknad som en 30-procentig minskning av PLO-uppräknningen under 2017–2020.

Kristdemokraterna föreslår följande anslagsminskningar i förhållande till regeringens förslag: anslaget 1:1 Verket för innovationssystem (–11 miljoner kronor), anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling (–429 miljoner kronor), anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel (–103 miljoner kronor), anslaget 1:4 Tillväxtverket (–2 miljoner kronor), anslaget 1:5 Näringslivsutveckling (–728 miljoner kronor), anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (–1 miljon kronor), anslaget 1:7 Turistfrämjande (–15 miljoner kronor), anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning (–36 miljoner kronor), anslaget 1:13 Konkurrensverket (–1 miljon kronor) och anslaget 1:21 Patent- och registreringsverket (–2 miljoner kronor).

Sammantaget föreslås ett minskat anslagsutrymme för utgiftsområde 24 Näringsliv för 2018 med ca 1,3 miljarder kronor i jämförelse med regeringens

förslag. Samtliga förslag till anslag enligt yrkandet framgår av tabellen i bilaga 2.

Vissa kompletterande uppgifter

Industriklivet

I budgetpropositionen för 2018 föreslår regeringen inom ramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård ett stöd till processindustrin för teknikutveckling för att minska dess utsläpp av växthusgaser, det s.k. Industriklivet. Regeringen föreslår att satsningen ska omfatta 300 miljoner kronor 2018 och därefter motsvarande belopp årligen t.o.m. 2040. Industriklivet omfattar stöd både till forskning och förstudier och till investeringar. Regeringen anför att det riktade investeringsstödet, som ska baseras på fördjupade studier av effektiva klimatåtgärder, ska skapa förutsättningar för en snabb och effektiv omställning av industrin. Satsningen ska bygga vidare på bl.a. Smart industri och Energimyndighetens uppdrag om innovationsfrämjande insatser för att minska processindustrins utsläpp av växthusgaser.

Unga företagare

Ung Företagsamhet (UF) är en organisation vars syfte är att bl.a. införa entreprenörskap i utbildningssystemet. Organisationen finns representerad i hela Sverige och finansieras av bl.a. Statens skolverk (Skolverket). Enligt Tillväxtverkets regleringsbrev för 2017 ska Skolverket disponera en del av Tillväxtverkets medel för verksamhetsstöd till tjänster eller organisationer som främjar företagande bland unga inom gymnasieskolan.

Vidare kan nämnas att organisationen Drivhuset arbetar för att studenter ska starta och driva företag. Organisationen finns representerad på 14 orter i Sverige och arbetar nära högskolor och universitet på orten. Drivhuset finansieras bl.a. genom årliga driftsbidrag från Tillväxtverket.

Nyanländas företagande

I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24 s. 37) anför regeringen att entreprenörskap och företagande är viktiga inslag i utmaningen att integrera nyanlända på arbetsmarknaden. Regeringen framhåller att det är viktigt att ta till vara nyanlända kvinnors och mäns kompetens, erfarenhet och kunskap. Vidare framgår det att Tillväxtverket under 2016 genomförde en rad kunskapsspridande insatser, exempelvis vid seminarier och konferenser, samt utlyste medel till projekt med integrationsinriktning. Bland dessa kan nämnas att det genomfördes en utlysning till arbetsintegrerande sociala företag och att flera utlysningar riktades till projekt för att underlätta nyanländas etablering. För att klarlägga hur regler hindrar eller möjliggör företagande för personer som har sina rötter i ett land utanför EU tog myndigheten fram en rapport om

asylsökandes och nyanländas förutsättningar för arbete och företagsstart i Sverige. I propositionen Vårändringsbudget för 2016 (prop. 2015/16:99) avsatte regeringen 18 miljoner kronor för att främja nyanländas företagande. Detta resulterade i att Tillväxtverket fick regeringens uppdrag att underlätta för nyanlända att snabbt starta företag i Sverige. Inom ramen för uppdraget genomförde myndigheten en utlysning, och 22 projekt fick medel att genomföra exempelvis informations- och språkinsatser, nätverkande och mentorskap. Av Tillväxtverkets delredovisning framgår att framgångsrika modeller bl.a. innehöll tydliga inslag av individuellt anpassade insatser som dessutom tillhandahölls på deltagarnas språk.

Besöksnäringen

Visit Sweden tilldelades 30 miljoner kronor 2015 och 20 miljoner kronor per år under 2016 och 2017 för att genomföra ett antal insatser som ska stärka Sverigebilden utomlands (prop. 2014/15:99, bet. 2014/15:FiU21, ytr. 2014/15:NU3y). Visit Sweden ska bl.a. marknadsföra Sverige på nya tillväxtmarknader som Indien och Kina, öka marknadsföringen av hållbar natur- och ekoturism på landsbygden samt genomföra insatser för att fler turister ska stanna längre.

Vad gäller Indien anger Visit Sweden bl.a. att deras marknadsföringsfokus är att få in fler svenska upplevelser i indiska researrangörers program och att inspirera indiska medier med berättelser om Sverige. Arbetet med att introducera Sverige som ett resmål i Indien görs i samarbete med svensk besöksnäring, Sveriges ambassad och de nationella turistorganisationerna för Norge och Danmark.

Regeringen beslutade den 13 oktober 2016 om att tillsätta en särskild utredare som ska föreslå en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring (dir. 2016:83). Syftet med utredningen är att ge regeringen underlag för att stärka besöksnäringen som export- och jobbmotor i hela landet. Utredaren ska bl.a. analysera utvecklingen och bedöma framtida utmaningar och möjligheter för näringen. Utredaren ska vidare lämna förslag till en politik som skapar förutsättningar för tillväxt, företagande och sysselsättning och som bidrar till att aktörerna gemensamt kan kraftsamla inom besöksnäringen. Utredningen ska redovisas senast den 1 december 2017. I kommittédirektivet anger regeringen också att hållbara mötes-, idrotts- och kulturevenemang är viktiga reseanledningar.

Industriforskningsinstitutet

Våren 2016 biföll riksdagen regeringens proposition 2016/17:50 Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft, den s.k. forskningspropositionen (bet. 2016/17:UbU12). I propositionen presenteras inriktningen för forskningspolitiken de kommande tio åren. När det gäller industriforskningsinstitutet framgår det bl.a. av propositionen att regeringen vill se en förstärkning av RISE och bedömer att RISE-gruppen som helhet med

det nya sammanslagna RISE AB har goda förutsättningar att agera katalysator för det svenska näringslivet och att mer aktivt bidra till den strukturomvandling som är nödvändig för att Sverige ska kunna hävda sig i den globala konkurrensen. Regeringen räknar upp ett antal områden som den anser att RISE AB bör fortsätta att verka för. Här kan nämnas att RISE AB bör verka för att stödet till medelstora företag blir mer attraktivt och att främja den egna förmågan och företagens, särskilt små och medelstora företags, förmåga att medverka i och dra nytta av internationella forskningssamarbeten inom EU:s forskningsprogram.

I samband med behandlingen av forskningspropositionen avstyrkte utbildningsutskottet ett förslag om en förstärkning av industrisektorn genom RISE, liknande det i motion 2017/18:3882 (M). I sitt ställningstagande noterade utbildningsutskottet att regeringen i propositionen bedömer att den nya organisation som RISE AB har ökar förutsättningarna för en effektivare styrning och ett bättre utnyttjande av anslaget och att det nya RISE bättre kommer att kunna bidra till att genomföra prioriterade forskningsområden och initiera branschövergripande och tvärsektoriella projekt. Mot den bakgrunden ansåg utbildningsutskottet att det inte fanns någon anledning för riksdagen att ställa sig bakom bl.a. förslaget om en förstärkning av RISE. I ett yttrande till utbildningsutskottet avstyrkte även näringsutskottet (yttr. 2016/17:NU5y) detta förslag med hänvisning till regeringens aviserade förstärkning av RISE. I såväl yttrandet som betänkandet framförde företrädare för Moderaterna en annan uppfattning.

Innovationscheckar

Vinnova erbjuder innovationscheckar till små och medelstora företag. Syftet är att etablerade små och medelstora företag ska kunna pröva en idé som de annars inte skulle vidareutveckla. Checkarna är värda 100 000 kronor och kan användas av företaget för att köpa in kunskap från forskningsinstitut, universitet, högskolor eller privata aktörer. Det kan t.ex. handla om utveckling av innovativa affärsmodeller, produkter, tjänster och processer. Checkarna kan också användas för att ta fram en strategi för hantering av immateriella tillgångar. Vinnova har efter en utlysning beslutat att ge i uppdrag till Almi, Coompanion och Industriella utvecklingscentra (IUC) att förmedla checkarna under perioden 2015–2017. Budgeten omfattar upp till 90 miljoner kronor under perioden, dvs. 30 miljoner kronor per år.

Kapitalförsörjning

Våren 2016 antog riksdagen regeringens proposition Staten och kapitalet – struktur för finansiering av innovation och hållbar tillväxt (prop. 2015/16:110, bet. 2015/16:NU23). I propositionen föreslogs att ett nationellt statligt ägt utvecklingsbolag ska inrättas (Saminvest AB). Bolaget ska bedriva finansieringsverksamhet med inriktning mot innovativa företag med hög tillväxtpotential genom marknadskompletterande indirekta investeringar. Genom ett

fond-i-fond-upplägg anses det privata utbudet av riskkapital kunna främjas, och volymerna av riskvilligt utvecklingskapital förutses öka när statliga medel växlas upp med privata. Statens del av fondkapitalet finansieras av befintliga medel inom de statligt ägda bolagen Fouriertransform AB och Inlandsinnovation AB. Den nya lagen trädde i kraft den 1 januari 2017, och Saminvest AB startade sin verksamhet under 2017.

Utskottet avstyrkte våren 2017 ett förslag om en marknadskompleterande fond med särskild inriktning mot investeringar i avfolkningskommuner (bet. 2016/17:NU12). I sitt ställningstagande hänvisade utskottet till det antagna förslaget om en ny struktur för det statliga riskkapitalet. Enligt utskottets uppfattning skulle den nya strukturen gagna finansieringsmöjligheterna brett och inom områden där det då saknades riskvilligt kapital. Utskottet anförde vidare att vad som är marknadskompleterande behov och viktiga investeringsområden dock förändras med tiden. Det var därför enligt utskottets mening viktigt för det nationella utvecklingsbolaget att kunna vara följsamt i dessa förändringar för att på bästa sätt fylla behoven i hela landet. Inom ramen för det nationella utvecklingsbolaget såg utskottet att det skulle kunna täcka olika faser och branscher beroende på de behov och förutsättningar som finns. En annan uppfattning uttrycktes i en reservation (SD).

Tillväxtanalys utvärderingar av stöd till innovativa företag

I en rapport publicerad 2014 (2014:16) presenterade Tillväxtanalys resultatet av en kontrafaktisk effektutvärdering av Vinnovas företagsstöd till innovativa små och medelstora företag (Vinn Nu och Forska och Vax-program) mellan 2006 och 2010. Tillväxtanalys hade följt företagets utveckling, under och upp till fem år efter stödet. Effekten av företagsstöden analyserades i fråga om antal anställda, arbetskraftens produktivitet, omsättning och omsättningstillväxt samt andelen arbetstagare med högre utbildning eller forskartjänst. Analysen indikerade inga statistiskt säkerställda positiva effekter av stöden på antalet anställda, arbetskraftsproduktiviteten, andelen högutbildade arbetstagare eller andelen forskare, varken under programmets löptid eller efter det att stöden hade avslutats. Den enda positiva effekten var att stödföretagen med högst sex anställda efter att stödprogrammet hade avslutats uppvisade ca 20 procents försäljningsökning. För större företag fanns det dock ingen effekt på försäljningen. Resultaten fick Tillväxtanalys att landa i slutsatsen att det inte fanns något stöd för att de två programmen som utvärderats fram till dess hade haft de önskade effekterna under den studerade tidsperioden jämfört med den kontrafaktiska gruppen.

I en uppföljande studie från 2015 (2015:17) tillfördes en regional dimension till den tidigare genomförda analysen, vilket ändrade den tidigare beskrivna genomsnittsbilden betydligt. Analysen visade att effekten av stöden varierade kraftigt mellan regioner. Ett huvudresultat var att effekten av stöden blev mer positiv med stigande tillgång på högutbildad arbetskraft. Efter

avslutat stödprogram utvecklades sysselsättningen, försäljningen och produktiviteten särskilt väl i regioner med god tillgång på högutbildad arbetskraft. Den regionala variationen var så stor att det som tidigare var en statistiskt säkerställd negativ effekt ändrades till en statistiskt säkerställd positiv effekt när den regionala dimensionen tillfördes analysen. I vissa regioner utvecklades således stödföretagen sämre än andra jämförbara företag medan det motsatta gällde i regioner där stöden visade sig stärka de stödmottagande företagens konkurrenskraft. Ett annat resultat var att omsättningen utvecklades särskilt svagt i regioner med hög intensitet i nyföretagande.

Ändamål för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling

I budgetpropositionen föreslår regeringen att ändamålet för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling ska vara följande. Anslaget får användas för utgifter för behovsmotiverad forsknings- och utvecklingsverksamhet, utveckling av innovationssystem och programanknutna utgifter. Anslaget får även användas för statsbidrag till SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB för riksmätplatser.

Innventia, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och Swedish ICT har gått samman i RISE, Research Institutes of Sweden. Moderbolaget RISE Research Institutes of Sweden AB namnändrade till RISE Research Institutes of Sweden Holding AB (RISE Holding AB) den 28 februari 2017. Dotterbolaget SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB namnändrade till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) den 16 mars 2017.

Utskottets ställningstagande

Regeringens budgetproposition är resultatet av en överenskommelse mellan regeringen och Vänsterpartiet, och utskottet noterar att regeringens förslag till anslag inom utgiftsområdet är beräknat med utgångspunkt i den inriktning för politikområdena Näringspolitik och Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande som redovisas i budgetpropositionen.

Utskottet vill inledningsvis uttala sitt stöd för inriktningen bakom anslagsfördelningen inom politikområdena Näringspolitik samt Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande som beskrivs i budgetpropositionen. Utskottet konstaterar att regeringen fokuserar politiken på de utmaningar som företagen möter i och med den ökande globala konkurrensen. Regeringen lyfter särskilt fram tre centrala samhällsutmaningar – digitalisering, klimat och hälsa. Genom att samverka kring lösningar inom dessa områden finns det goda möjligheter att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i växande företag i alla delar av landet. En aktiv näringspolitik är centralt för att öka sysselsättningen. Regeringen anför att näringspolitiken fokuserar på framtidens och samtidens utmaningar genom investeringar som bl.a. syftar till att stärka förutsättningarna för företag att skapa och exportera med Sverige som bas. Utskottet delar regeringens uppfattning att

prioriterade insatser inom näringspolitiken bör vara att stärka entreprenörskap och innovationsklimat och samtidigt främja lösningar som ligger i gränslandet mellan olika samhällsutmaningar. Utskottet håller också med regeringen om att det bör vara ett särskilt fokus på små och medelstora företag i de insatser som genomförs för att svenska företag ska växa. I likhet med regeringen anser även utskottet att Sverige har mycket att vinna på en närmare samverkan mellan offentlig verksamhet och näringsliv, att integrera klimat- och miljöfrågan i näringspolitiken och att kvinnor och män har jämställda förutsättningar att delta i näringslivet. När det gäller klimat- och miljöfrågan i relation till näringspolitiken vill utskottet utöver de insatser som nämns nedan särskilt framhålla den betydande satsningen som regeringen föreslår inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård på ett långsiktigt omställningsstöd till den svenska processindustrin för att stimulera teknikutveckling för minskade klimatutsläpp, det s.k. Industriklivet. Förutom att kraftigt minska processindustrins utsläpp av växthusgaser förväntas satsningen stärka den svenska industrins konkurrenskraft. Att näringslivet har en nyckelroll i genomförandet av Agenda 2030 är också något som utskottet vill betona.

I motion 2017/18:2531 (SD) föreslås att det ska inrättas en marknads-kompletterande fond med mycket låga avkastningskrav, vars kapital ska riktas särskilt mot investeringar i avfolkningkommuner. Utskottet har tidigare avstyrkt ett liknande förslag med hänvisning till det antagna förslaget om en ny struktur för riskkapitalet (bet. 2016/17:NU12). Utskottet delar dock motionärernas problembeskrivning att det kan vara svårt för företag i vissa delar av landet att få tillgång till finansiering, och vill därför särskilt uppmärksamma den bankdialog som regeringen tagit initiativ till under 2017. Av budgetpropositionen framgår att regeringen kommer att fortsätta dialogen i syfte att små och medelstora företag i hela landet ska få bättre tillgång till finansiering från banker. Utskottet välkomnar detta. Utskottet konstaterar även att regeringen föreslår en förstärkning av Stiftelsen Norrlandsfonden med 200 miljoner kronor för att säkerställa att fonden ännu bättre ska kunna möta behoven av finansiering i norra Sverige.

I motion 2017/18:2531 (SD) förordas att anslaget 1:2 Verket för forskning och innovationssystem: Forskning och utveckling minskas med 465 miljoner kronor. Motionärerna menar att det utifrån en analys som Tillväxtanalys har gjort går att ifrågasätta hur effektiv denna stödjande verksamhet är. Motionärerna anför samtidigt att frågan bör genomlysas grundligt innan förutsättningarna för Vinnova och de företag som får stöd från myndigheten ändras radikalt. Utskottet vill med anledning av detta framhålla en senare genomförd analys där Tillväxtanalys har lagt till en regional dimension. Som framgår av det föregående avsnittet framträder genom denna analys en betydligt mer nyanserad bild. Den regionala variationen var så stor att effekten i vissa fall gick från signifikant negativ till signifikant positiv. En viktig slutsats från analysen är att företag i regioner med god tillgång till högutbildad arbetskraft utvecklades särskilt väl efter avslutat stöd.

När det gäller förslagen i motionerna 2017/18:1447 (M), 2017/18:2743 (M), 2017/18:3405 (M) och 2017/18:3882 (M) om Ung Företagsamhet och Drivhuset vill utskottet påminna om att det tidigare avstyrkt liknande förslag (bet. 2016/17:NU1, bet. 2016/17:NU12). Utskottet vill i likhet med då hänvisa till de insatser som redan görs som även refereras i det föregående avsnittet. Utskottet vill därtill framhålla den satsning som görs inom ramen för anslaget 1:5 Näringslivsutveckling om 24 miljoner kronor årligen under perioden 2018–2020 för att stärka arbetet med entreprenörskap och företagande bland unga i grundskolan och högskolan och på universitet.

Utskottet har också tidigare avstyrkt förslag liknande de i motionerna 2017/18:3698 (C) och 2017/18:3788 (C) om vardagsnära innovationer inom vård och omsorg (bet. 2016/17:NU1). Utskottet hänvisade då till redan befintliga insatser i Vinnovas verksamhet. Utskottet noterar att regeringen i enlighet med den tidigare behandlade forskningspropositionen (prop. 2016/17:50) föreslår att Vinnova tillförs 20 miljoner kronor för 2018 och ytterligare 10 miljoner kronor fr.o.m. 2019 för en ökad satsning på bidrag till verifiering av forskningsresultat och projekt. Utskottet vill även påminna om den satsning som beskrivs i forskningspropositionen på klinisk forskning som bl.a. ska bidra till att utveckla forsknings- och innovationssamarbeten mellan hälso- och sjukvården, högskolesektorn och näringslivet.

Utskottet vill med anledning av de förslag som finns i motionerna 2017/18:3405 (M), 2017/18:3698 (C) och 2017/18:3882 (M) om nyanländas företagande inledningsvis framhålla att det inte har någon annan uppfattning än motionärerna om att entreprenörskap och företagande kan spela en betydande roll när det gäller att integrera nyanlända på arbetsmarknaden. Utskottet konstaterar att även regeringen delar denna uppfattning, som särskilt redogörs för i det föregående. Utskottet noterar även att Tillväxtverket har ett särskilt uppdrag att främja nyanländas företagande. Utskottet konstaterar också att regeringen i budgetpropositionen föreslår en särskild satsning inom anslaget 1:5 Näringslivsutveckling för att främja utrikes födda kvinnors företagande. Satsningen omfattar 38 miljoner kronor under perioden 2018–2020.

När det gäller förslaget i motionerna 2017/18:916 (SD) och 2017/18:2531 (SD) om att Visit Sweden bör få i uppdrag att öppna ett kontor i Indien konstaterar utskottet att regeringen föreslår en förstärkt satsning på Visit Sweden med syfte att stärka marknadsföringen av Sverige som turistland utomlands. Satsningen omfattar 90 miljoner kronor under perioden 2018–2020.

Utskottet vill vidare med anledning av förslaget i motion 2017/18:2531 (SD) om en satsning på 20 miljoner kronor på sociala företag påminna om att regeringen föreslår en satsning på ytterligare 50 miljoner kronor årligen under perioden 2018–2020 utöver de insatser som redan görs för att främja sociala företag inom anslaget 1:5 Näringslivsutveckling.

Utskottet vill i övrigt när det gäller förslag som återfinns i motionerna som inte särskilt berörts ovan hänvisa till de insatser och prioriteringar som görs i budgetpropositionen för 2018 som utskottet står bakom. När det gäller insatser inom politikområdet Näringspolitik vill utskottet utöver de satsningar som

redan nämnts särskilt framhålla den föreslagna satsningen om 100 miljoner kronor fr.o.m. 2018 inom ramen för anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel för att förstärka RISE verksamhet. Vidare görs det betydande satsningar inom ramen för anslaget 1:5 Näringslivsutveckling som föreslås ökas med sammanlagt ca 622 miljoner kronor. Några av dessa satsningar har redan nämnts men därutöver kan även framhållas ett stöd för att utveckla biobränsle till flyg, satsningar på matchningsaktörer, smart industri på regional nivå, en nationell export- och investeringsplattform för smarta städer, automationsprogram för små och medelstora företag och elektrifiering av fordonsparken samt biodrivmedel. Utskottet vill även framhålla satsningarna på att skydda grundvattnet och gröna jobb inom ramen för anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning. Satsningarna omfattar totalt 92 respektive 24 miljoner kronor under perioden 2018–2020.

När det gäller politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande instämmer utskottet i regeringens bedömning att en stark export är centralt för att skapa fler jobb och ekonomisk utveckling i hela landet samt att exportstrategin är en viktig del i detta arbete. Exportfrämjandet ska stärka svensk handel och konkurrenskraft genom att främja små och medelstora företags export och internationalisering samt svenska företags affärer på viktiga utländska marknader. Handeln drivs av företagen, men det statliga främjandet kan stötta med marknadskompletterande insatser inom ramen för gällande statsstödsregler. Vidare delar utskottet regeringens uppfattning om betydelsen av investeringsfrämjande insatser för att locka utländska företag att göra direktinvesteringar, vilket skapar sysselsättning eller tillför kapital, kompetens eller nya marknader till det svenska näringslivet.

Utskottet vill särskilt framhålla de satsningar som görs inom ramen för anslaget 2:3 Exportfrämjande för att stärka den regionala exportrådgivningen, öka den svenska närvaron på tillväxtmarknader och möjliggöra det svenska deltagandet på Expo 2020 under perioden 2018–2020.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens förslag till anslag för utgiftsområde 24 Näringsliv och förordar att riksdagen anvisar anslagen enligt utskottets förslag i bilaga 4. När det gäller ändamålet för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling noterar utskottet att SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB den 16 mars 2017 namnändrades till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB). Anslaget får således användas även för statsbidrag till RISE Research Institutes of Sweden AB för riksmätplatser.

Utskottet förordar vidare att riksdagen godkänner de bemyndiganden som regeringen föreslagit inom utgiftsområdet, vilka framgår av bilaga 5. Därmed avstyrker utskottet samtliga här behandlade motionsyrkanden.

Reservation

Anslag inom utgiftsområde 24 (SD)

av Josef Fransson (SD) och Mattias Bäckström Johansson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

a) Anslagen för 2018

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 24 Näringsliv i enlighet med förslaget i bilaga 6.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2017/18:901 av Josef Fransson m.fl. (SD),
2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD) yrkande 2,
2017/18:922 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 4,
2017/18:927 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 2 och
2017/18:2531 av Josef Fransson m.fl. (SD),
bifaller delvis proposition 2017/18:1 utgiftsområde 24 punkt 5 och avslår motionerna

2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M) yrkande 2,
2017/18:2743 av Jenny Petersson (M),
2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 11 och 22,
2017/18:3698 av Helena Lindahl m.fl. (C),
2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 1,
2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 18,
2017/18:3797 av Said Abdu m.fl. (L) och
2017/18:3882 av Lars Hjalmered m.fl. (M) yrkandena 1–6.

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

= utskottet

Ställningstagande

Sverigedemokraterna är i grunden ett marknadsliberalt och handelsinriktat parti. Att skapa ett gott näringslivsklimat för att såväl nya som gamla företag ska kunna verka och växa, och att Sveriges anor som en innovationsdriven nation ska fortleva är högt prioriterat för oss. Det är entreprenörer som skapar de nya affärsmöjligheterna och som lägger grunden för nya innovativa företag i Sverige. Vi sverigedemokrater vill se tydliga och långsiktiga spelregler för hela näringslivet, för såväl stora som små företag. Vi anser att det är angeläget att företag får verka på en marknad fri från onödiga detaljregleringar. På så vis kan framtidens välbästand byggas.

För att förbättra näringslivsklimatet vill vi bedriva en offensiv politik för att förenkla regelbördan och minska de administrativa kostnaderna, upprätta

internationellt konkurrenskraftiga skatter och förenkla handel och export. Sverigedemokraternas satsningar på små och medelstora företag är omfattande vad gäller sänkta kostnader för att anställa. Småföretag har en nyckelroll för Sveriges väg mot ökad sysselsättning och minskad arbetslöshet. Det är därför vår uppfattning att näringspolitiken bör inriktas på att ta bort de hinder som finns för att därigenom få fler små företag att starta och växa. Vi förordar därför generella satsningar på små och medelstora företag, vilket kommer att gynna alla branscher och företagare. Därutöver är det vår uppfattning att det behövs åtgärder som berör fler politikområden än bara näringspolitiken för att skapa ett konkurrenskraftigt näringslivsklimat i Sverige, däribland energipolitiken, skattepolitiken och utbildningspolitiken.

Som framgår av tabellen i bilaga 2 gör vi en annan bedömning än regeringen för flera av anslagen inom utgiftsområdet. I det följande redovisar vi våra förslag till anslagsnivåer i de fall som dessa skiljer sig från regeringens, och vi redogör även för våra överväganden.

Vi anser att anslaget 1:1 Verket för innovationssystem bör minskas med 37 miljoner kronor, och anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling bör minskas med 465 miljoner kronor. Utifrån resultaten av en analys som Tillväxtanalys gjort av myndighetens stöd till små och medelstora innovationsdrivna företag går det att ifrågasätta hur effektiv denna stödjande verksamhet är. Vi anser generellt att diskussionen om tillväxt och innovation sannolikt bör föras bortom statliga skattefinansierade satsningar. Samtidigt som vi gör detta konstaterande vill vi understryka att frågan bör genomlysas grundligt innan förutsättningarna för Verket för innovationssystem (Vinnova) och de företag som får stöd från myndigheten ändras radikalt. Vi avvisar emellertid den stora ökning av Vinnovas anslag som regeringen föreslår i budgetpropositionen.

För att genomföra förbättringar för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden föreslår vi en ökning av anslaget 1:4 Tillväxtverket med 20 miljoner kronor. Den extra satsningen syftar till att öka kunskapen om och möjligheterna att starta s.k. sociala företag.

Sverigedemokraterna motsätter sig arbetsmarknadsåtgärder med en diskriminerande ingång och vill se generella åtgärder oavsett om man är man, kvinna, infödd eller invandrad. Vi anser därför att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling ska ha ett tydligare fokus på tillväxt och jobbskapande, snarare än att det ska gå till socioekonomiska och diskriminerande projekt som vi menar är fallet i dag. Vi motsätter oss därför vissa av de satsningar som regeringen föreslår och vill i stället skjuta till mer till andra. Vi vill bl.a. dubblera satsningen på automationsprogram för små och medelstora företag. Vi motsätter oss praktikplatser till industrin, förbättrat nätverkande och fler kontaktytor med svensk arbetsmarknad, satsningen på matchningsaktörer och nyanlända kvinnors företagande eftersom vi anser att de har en diskriminerande ingång. Vidare anser vi att regeringens budget inte värnar en sund ekonomisk hushållning med statens resurser. Utifrån den slutsatsen tar vi också bort medel för utveckling av biobränslen för flyg, Smart City Sweden, elektrifiering av

fordonsparken och biodrivmedel. Sammantaget föreslår vi att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling ska minskas med 251 miljoner kronor 2018 i förhållande till regeringens förslag.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser bidrar genom sina rapporter och analyser med viktiga redskap för att beslutsfattare ska kunna fatta välgrundade beslut om tillväxtpolitik. Myndighetens omvärldsanalyser, vilka bl.a. görs av ett antal utlandsbaserade kontor, är också ett stöd såväl för politiken som för näringslivet som verkar på den internationella marknaden. Sverige är ett exceptionellt exportberoende land, och vi ser goda möjligheter för exporten att växa med Sverigedemokraternas politik och förordar att anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska studier och analyser ökas med 10 miljoner kronor 2018.

Visit Swedens uppdrag är att marknadsföra Sverige internationellt och bidra till att stärka Sveriges varumärke för att få fler turister att resa hit. Visit Sweden är i dag närvarande på 13 prioriterade marknader med egna kontor. Dessa lokalkontor ger en exklusiv närvaro för att hitta lämpliga målgrupper och segment och kan därmed matcha efterfrågan med upplevelser. Sverigedemokraterna ser Indien som en växande ekonomi med många potentiella framtida turister för Sverige, och Indien utgör därmed ytterligare en marknad som bör prioriteras. För att kunna ge goda förutsättningar för att öka turismen från Indien menar vi att Visit Sweden bör öppna ett eget kontor i Indien med syfte att marknadsföra Sverige. Vi föreslår därför att anslaget 1:7 Turistfrämjande ska ökas med 31 miljoner kronor 2018 i jämförelse med regeringens förslag.

Vi vill vidare öka anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning och anslaget 1:9 Geovetenskaplig forskning med 11 respektive 4 miljoner kronor 2018 i jämförelse med regeringens förslag. Sedan 2009 ingår ett särskilt organ i myndigheten med uppgift att handlägga ärenden som rör prospektering och utvinning av mineral. Sverigedemokraterna identifierar gruvdrift och mineralhantering som ett nyckelområde inom svenskt näringsliv. Vi vill dock delvis se en annan inriktning på området än regeringen och vill ta bort satsningen på gröna jobb om 8 miljoner kronor årligen under perioden 2018–2020.

Sverigedemokraterna ser vidare ett behov av att generellt lyfta de naturvetenskapliga institutionerna i Sverige. Vi anser att Ingenjörsvetenskapsakademien fyller en angelägen samhällsfunktion och föreslår en ökning av anslaget 1:14 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien med 1 miljon kronor 2018.

Vi föreslår också en ökning av anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation om 41 miljoner kronor 2018. Vi vill att Almi Företagspartner AB får ökade resurser för marknadskompletterande finansiering och företagsrådgivning. Det finns en generell trend sedan den ekonomiska krisen på 1990-talet att bankerna tar mindre risker vid företagslån, vilket i sig är sunt, men det drabbar företag på avfolkningsorter särskilt hårt. Detta, menar vi, tenderar att ytterligare förstärka utflyttningen från dessa orter, vilket är förödande i perspektivet att hela Sverige ska leva. När det t.ex. gäller industrifastigheter

kräver bankerna generellt en hög grad av eget kapital vid investeringar, och ett företag som på affärsmässigt goda grunder har för avsikt att expandera sin verksamhet kan helt stoppas på grund av detta dilemma. För att komma till rätta med den här snedvridningen i vilja till utlåning i stad kontra landsbygd vill vi införa en marknadskompletterande fond med mycket låga avkastningskrav. Syftet med fonden är att kapital riktas mot just investeringar i avfolkningkommuner, eftersom det är där riskerna är extra stora för fastighetsinvesteringar och bankerna därmed är mest ovilliga att ge gångbara lånevillkor.

Vi föreslår därtill två nya anslag inom utgiftsområdet. Den teknologiska utvecklingen är i dag väsentligt annorlunda än vad den har varit tidigare i mänsklighetens historia. Det som skiljer vår tids teknologiska utveckling från tidigare utveckling är att den är exponentiell. På endast sju dubblingar har teknologier med en sådan utvecklingskurva ökat över 100 gånger i kraftfullhet. Det är framför allt informationsbaserade teknologier som följer en sådan utvecklingskurva, och allteftersom fler teknologier blir informationsbaserade faller de under en exponentiell utvecklingstakt. Några teknologiska områden som benämns som omdanande eller exponentiella är bioinformatik, datateknologi, nätverk och sensorer, artificiell intelligens, robotteknologi, digital tillverkning, medicin, nanomaterial och nanoteknologi. Vissa anser att dessa områden besitter en potential att tillgodose människors behov av hälsosam mat, rent vatten, energi, medicin, sjukvård och utbildning. Ytterligare en aspekt av dessa teknologier är att de har en kumulativ verkan, dvs. när framsteg sker inom en teknologi påverkar det potentialen hos andra teknologier. Det här innebär att det är meningsfullt och relevant att förhålla sig till dessa teknologier som helhet och inte enbart som självständiga teknologiområden. För att Sverige ska kunna ligga i framkant inom det här området anser vi att det bör inrättas ett nationellt råd med sakkunniga experter som ett forum vars uppgift blir att arbeta med exponentiella teknologier och andra viktiga teknologiområden. Mot den bakgrunden föreslår vi att det nya anslaget 99:1 Forum för exponentiella teknologier ska tillföras 41 miljoner kronor 2018.

Vi föreslår vidare att riksdagen anvisar 275 miljoner kronor till det nya anslaget 99:2 Starta-eget-bidrag för yrkesverksamma. I Sverige finns hjälp att få om man vill starta ett företag, ett s.k. starta-eget-bidrag. För att få ta del av ett sådant bidrag krävs det dock att man är arbetslös och står långt från arbetsmarknaden. Vi vill därför inrätta ett nytt system där man som yrkesverksam, under vissa förutsättningar, ska ha rätt att ta tjänstledigt från ett arbete för att försöka förverkliga en företagsidé och där man ges ekonomiska förutsättningar som motsvarar nivån för arbetslöshetskassan. Stödsystemet ska organiseras genom Tillväxtverket, som ska garantera att stödet ges till innovativa och nyskapande affärsidéer som på sikt har potential att få hela den svenska ekonomin att växa.

I motionerna 2017/18:901 (SD), 2017/18:916 (SD), 2017/18:922 (SD) och 2017/18:927 (SD) föreslås tillkännagivanden om att inrätta ett nationellt råd

med sakkunniga experter vars uppgift blir att arbeta med exponentiella teknologier och andra viktiga teknikområden, om att Visit Sweden ska få i uppdrag att öppna ett kontor i Indien, om att stärka resurserna till geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning respektive om att inrätta ett program för starta-eget-bidrag till yrkesverksamma. Samtliga dessa tillkännagivanden ligger i linje med det som vi har anfört ovan och de anslagsförslag som föreslås i motion 2017/18:2531 (SD) och tillstyrks därmed.

När det gäller ändamålet för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling föreslår vi att anslaget mot bakgrund av den namnändring som gjorts även får användas för statsbidrag till RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) för riksmätplatser.

Utöver det vi här har framfört gäller det som sägs i budgetpropositionen för 2018 om dels anslagen, dels bemyndiganden om ekonomiska åtaganden.

Sammanfattningsvis förordar vi att riksdagen bifaller motionerna 2017/18:901 (SD), 2017/18:916 (SD), 2017/18:922 (SD), 2017/18:927 (SD) och 2017/18:2531 (SD) i berörda delar. Regeringens förslag till anslagsfördelning och inriktning för anslagen avstyrks i de fall då de inte överensstämmer med förslagen i de nyssnämnda motionerna. Även övriga motionsyrkanden som behandlas i detta avsnitt avstyrks.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 24 (M)

Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Hanif Bali (M) och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M) anför:

Moderaternas utgångspunkt är att det ska löna sig bättre att jobba och att statens kärnuppgifter som skola, vård och trygghet måste stärkas. Vårt budgetalternativ innehåller därför reformer för att öka jobbchanserna och satsningar för att återupprätta kunskapsskolan, halvera vårddköerna och stärka primärvården samt den största trygghetsstatsningen på över 20 år. Samtidigt behöver Sverige också rusta inför nästa lågkonjunktur. När den kommer ska Sverige kunna möta den med en aktiv stabiliseringspolitik som inte drabbar samhällets svagaste. Det kräver en mer återhållsam inriktning på politiken i dagens högkonjunktur. Vi moderater har därför ett finansiellt sparande som är 10 miljarder kronor starkare än regeringens varje år. Kombinationen av offensiva satsningar och en stramare finanspolitik blir möjlig genom tydliga prioriteringar där jobb, trygghet och välfärd alltid går före bidrag och subventionspolitik. Vår syn på den övergripande ekonomiska politiken i övrigt framgår av partimotion 2017/18:3681 (M).

Den 22 november 2017 beslutade riksdagen om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. Riksdagen har därmed ställt sig bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. Genom beslutet fastställdes att de samlade utgifterna för utgiftsområde 24 Näringsliv inte får överstiga 7 370 651 000 kronor (bet. 2017/18:FiU1). I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs regeringens budgetförslag och oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter, och budgeten beslutas sedan i två steg. Moderaternas budgetförslag är en sammanhållen helhet, och eftersom riksdagen genom det nyssnämnda rambeslutet har ställt sig bakom regeringens förslag väljer vi att inte delta i det nu aktuella beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I stället redovisar vi i detta särskilda yttrande vår syn på näringspolitiken i allmänhet och på regeringens förslag. Vi refererar också den anslagsfördelning och de förslag som Moderaterna presenterar i motion 2017/18:3882 och övriga förslag i motioner som ligger i linje med dessa förslag som behandlas i betänkandet.

För att människors inneboende kraft, kreativitet och entreprenörskap ska ha möjlighet att förverkligas menar vi att det är grundläggande med ett gott företagsklimat. Att företag satsar och växer är grunden för jobb och finansieringen av vår gemensamma välfärd. Fler företag och fler i arbete betyder fler händer i vården och fler lärare på skolorna. Moderaterna vill därför skapa bättre förutsättningar för att fler företag ska kunna anställa och växa. Det förutsätter bl.a.

tillgång till kompetent arbetskraft, kapital som kan investeras i företagen och att företagens regelbördor minskar.

Samtidigt utmanas företag och jobb i Sverige ständigt av entreprenörer och innovationer från hela världen. För att Sverige ska kunna konkurrera på den globala marknaden menar vi att villkoren för företagsamhet och entreprenörskap behöver bli bättre. En ambitiös politik för företagande, entreprenörskap och innovationer är en förutsättning för att klara jobben och välfärden. För att säkerställa goda villkor för företagande behöver de system Sverige har kontinuerligt utvärderas och förbättras. Vi anser att det finns många områden där Sverige kan och bör bli bättre.

Sverige är ett starkt handelsberoende land. Export är beroende av import och därför är ökad frihandel i världen prioriterad då den utvecklar kompetens över gränserna. Vi anser att Sverige även fortsatt ska vara en pådrivare för mer fri handel. Det ger fler möjligheter för svenska företag. Begränsande handels hinder såsom tullar, kvoter och standardiseringar måste i största möjliga mån undvikas.

Om ramarna för Moderaternas samlade budgetförslag hade antagits av riksdagen i budgetprocessens första steg hade det funnits andra förutsättningar för att driva en framgångsrik och företagsfrämjande politik. Vår uppfattning om hur anslagsfördelningen bör se ut stämmer överens med vad som framgår av motion 2017/18:3882 (M). Vi menar att RISE-institutet skulle kunna ta en större roll i att arbeta med samhällsutmaningar och involvera små och medelstora företag i det arbetet, men då behövs en större basfinansiering för detta. Vi anser därför att anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel borde ökas med 25 miljoner kronor utöver regeringens förslag årligen från 2018. I enlighet med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) rekommendationer föreslog Moderaterna redan i samband med beredningen av 2016 års forsknings- och innovationsproposition ökade tillskott till RISE. Liksom OECD vill vi att Sverige ska utveckla en forsknings- och innovationspolitik där prioriteringar, styrkeområden och samhällsutmaningar kommer i fokus. Därtill menar vi att det behövs ett sammantaget grepp där hela det svenska forsknings- och innovationssystemet tar större hänsyn till internationell forskning och rekommendationer. Den förstärkning av institutet som gjordes under den tidigare alliansregeringen behöver enligt oss ta ytterligare steg vidare, vilket även är i linje med det som OECD framhåller.

När det gäller anslaget 1:4 Tillväxtverket vill vi anföra följande. Det är önskvärt att fler människor väljer att starta eget företag. För att nå dit menar vi att det är viktigt att jobba med attityder. En undersökning från Tillväxtverket visar att 68 procent av unga i åldern 18–30 år kan tänka sig att starta ett eget företag. Däremot är det bara 4 procent som i slutändan gör det. Vidare har undersökningar av Ung Företagsamhet (UF) visat att bortåt var fjärde elev som går igenom UF senare i livet startar företag. De som genomför UF är också i högre utsträckning chefer, får högre lön och har kortare arbetslöshetsperioder än de som inte går UF. Vi anser därför att det är rimligt att anta att fler företag

skulle startas över tid om fler elever erbjöds och valde att gå UF. Vi moderater anser att alla gymnasieelever i Sverige ska erbjudas att läsa UF. För det ändamålet anser vi att det borde avsättas 16 miljoner kronor 2018. Vi anser också att det i samband med en sådan satsning vore angeläget att göra ett kvalitetslyft av UF-verksamheten. En annan viktig del av ökad företagsamhet sker på yrkeshögskolorna runt om i landet. Drivhuset har en etablerad verksamhet med goda resultat vars idéer skulle lämpa sig väl även på yrkeshögskolorna. Vi vill därför ge Drivhuset i uppdrag att etablera närvaro och verksamhet på landets yrkeshögskolor för att ge fler elever möjlighet och hjälp att starta och driva fler nya företag. Vi anser därför att det borde avsättas 5 miljoner kronor 2018 för detta ändamål. För att öka företagandet vill vi vidare se över hur nyanlända i ett tidigt skede kan ges introduktion och vägledning i hur man startar och driver företag. Vi ser gärna att detta sker i nära samarbete med civilsamhället. Internationella Företagarföreningen i Sverige (IFS) och Nyföretagarcentrum är två exempel på aktörer som skulle kunna involveras i detta viktiga arbete. Företagande är en väg för många utrikes födda att komma in på arbetsmarknaden. Andelen företagare bland utrikes födda, och framför allt utrikes födda från utomeuropeiska länder, är högre än bland inrikes födda. Erfarenhet visar att mindre företag som drivs av utrikes födda är mer benägna att anställa andra utrikes födda än motsvarande företag drivna av svenskfödda. Ett uppenbart problem är att det i dag inte görs någon systematisk resurskartläggning av nyanländas erfarenhet av företagsamhet. Vi menar att Sverige inte har råd att låta sådan entreprenörskompetens rinna ut i sanden. För detta ändamål menar vi att det borde avsättas 15 miljoner kronor 2018. Sammantaget anser vi att anslaget 1:4 Tillväxtverket borde ökas med 36 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag.

När det gäller anslaget 1:5 Näringslivsutveckling anser vi att det borde minskas med 251 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vi menar att dessa satsningar borde stå tillbaka till förmån för andra prioriterade satsningar. Som vi anförde inledningsvis är företag som startar och växer grunden för fler jobb och finansieringen av vår gemensamma välfärd. Moderaterna vill därför skapa bättre förutsättningar för att fler företag ska kunna anställa och växa. Det förutsätter bl.a. tillgång på kompetent arbetskraft, kapital som kan investeras i företagen och att företagens regelbördor minskar. Vi anser att regeringen agerar i motsatt riktning. Under mandatperioden kommer skatten att ha höjts med 60 miljarder kronor, varav 88 procent slår mot jobb, tillväxt och sparande. Utanförskap och integration tillhör de riktigt stora utmaningarna för Sverige under de kommande åren. Vi vet att nio av tio jobb skapas i mindre företag. Då menar vi att det är rimligt att göra reformer som underlättar för småföretagare och entreprenörer. Regeringen har med olika besked och beslut, t.ex. att göra det dyrare att anställa samt mindre lönsamt att jobba, försämringar av RUT- och ROT-avdragen, diskussion om vinst i välfärden, nya regler för upphandling och lastbilsskatt och flygskatt, fört Sverige i fel riktning. Merparten av landets företagare upplever att det blivit krångligare att starta och driva företag de senaste tre åren.

Vidare anser vi att anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning borde minskas med 8 miljoner kronor 2018. Av kvarvarande medel anser vi att 26 miljoner kronor borde användas för att genomföra en kartläggning av grundvattenförutsättningarna i syfte att fördjupa kunskaperna om vattenbrist och torka. Motsvarande belopp borde även användas för samma ändamål 2019 och 2020.

Vi anser även att följande anslag borde minskas i förhållande till regeringens förslag då vi gör andra bedömningar och prioriteringar än regeringen: anslaget 1:1 Verket för innovationssystem (–23 miljoner kronor), anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling (–64 miljoner kronor), anslaget 1:7 Turistfrämjande (–15 miljoner kronor), anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation (–130 miljoner kronor), anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet (–27 miljoner kronor), anslaget 2:4 Investeringsfrämjande (–10 miljoner kronor) och anslaget 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning (–10 miljoner kronor). Sammantaget anser vi att anslagen inom utgiftsområdet borde minskas med 838 miljoner kronor.

Motionerna 2017/18:3882 (M), 2017/18:3405 (M), 2017/18:1447 (M) och 2017/18:2743 (M) innehåller förslag till tillkännagivanden om RISE, UF, Drivhuset och entreprenörskap hos nyanlända som ligger i linje med det som vi anfört ovan och våra förslag till anslag. Eftersom dessa förslag är kopplade till beslutet om anslag inom utgiftsområdet, ett beslut vi valt att inte delta i, kan vi inte heller tillstyrka dessa förslag. Vi står dock givetvis i sak bakom förslagen.

2. Anslag inom utgiftsområde 24 (C)

Helena Lindahl (C) anför:

Mitt i en stark internationellt driven högkonjunktur växer problemen i den svenska ekonomin. Tudelningen ökar på den svenska arbetsmarknaden, där utsatta grupper utgör en allt större andel av de arbetslösa. Samtidigt öppnar sig en klyfta mellan de orter som växer och har följt med i den globala uppgången och de orter som har ställts utanför.

Jag och Centerpartiet anser att regeringen bedriver en oansvarig ekonomisk politik som minskar det strukturella sparandet och förstärker riskerna för en överhettning. Centerpartiet vill i stället vara sparsamt när konjunkturen är god, både för att ha resurser att mota nästa kris och för att inte förstärka riskerna för en överhettning. Hur Centerpartiet ser på den övergripande ekonomiska politiken framgår av partimotion 2017/18:3716.

Riksdagen har genom sitt beslut den 22 november 2017 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 24 Näringsliv inte får överstiga 7 370 651 000 kronor 2018 (bet. 2017/18:FiU1). Eftersom riksdagen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den jag och Centerpartiet förordade avstår jag från att delta i beslutet om anslagens fördelning. Centerpartiets

budgetförslag måste betraktas som en helhet där delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. I stället redovisar jag i detta särskilda yttrande den fördelning av anslagen inom utgiftsområdet som förordats i Centerpartiets motion 2017/18:3698.

Företagsamhet är grunden för Sveriges välbefinnande. För att skapa långsiktiga förutsättningar för tillväxt, jobbskapande och högre reallöner måste villkoren för att starta, driva och utveckla företag förbättras. Det är dessutom viktigt för att kunna öka antalet sysselsatta och minska utanförskapet. En stark efterfrågan på arbetskraft, från växande företag, är en förutsättning för att fler människor ska komma i arbete. Ett gott företagsklimat i allmänhet, och ett mycket gott små- och nyföretagarklimat i synnerhet, är nödvändigt för att Sverige ska kunna dra nytta av de möjligheter som globaliseringen ger och möta de utmaningar som globaliseringen samtidigt ställer Sverige inför. Villkoren för företagen måste vara minst lika goda i Sverige som i andra länder. Jag och Centerpartiet menar att den svenska jobbskaparpotentialen finns i de små och växande företagen. Dessa jobbskapare måste därför få rejält sänkta trösklar till att ta steget att anställa. På samma sätt måste det svenska företagandet tillgängliggöras för fler. De första stegen som anställd eller företagare måste vara betydligt enklare och mer tillgängliga än i dag. För att stimulera tillväxten krävs att villkoren för att starta, driva och utveckla företag kontinuerligt förbättras. Sveriges välbefinnande vilar ytterst på att människor anstränger sig, driver företag och tar risker.

Världshandeln ökar i betydelse och allt fler länder knyts på så sätt allt närmare varandra. Sveriges välbefinnande är i hög grad byggt på frihandel och på att bejaka öppenhet mot omvärlden. Därför är det för Centerpartiet en självklarhet att fortsätta arbetet för ökad handel, genom att verka för att tullar och andra handelsstörande subventioner och hinder mot resten av världen tas bort.

Jag anser att anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling borde minskas med 20 miljoner kronor 2018 som en följd av att Centerpartiet anser att en tidigare genomförd anslagshöjning i samband med beredningen av budgetpropositionen 2016 för insatser inom immaterialrätten borde upphöra. Centerpartiet anser vidare att regeringens förslag om att finansiera en ny myndighet för arbetsmiljökunskap borde avvisas, vilket skulle leda till att anslaget ökas med 5 miljoner kronor 2019 och 2020. Jag anser samtidigt att anslaget borde ökas med 6 miljoner kronor 2018 till följd av Centerpartiets förslag om vardagsnära innovationer i offentlig sektor. Sammantaget anser jag och Centerpartiet att anslaget 1:2 borde minskas med 14 miljoner kronor 2018.

Vidare anser jag att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling borde minskas till följd av att Centerpartiet anser att flera av regeringens tidigare anslagshöjningar som beslutades i samband med budgetpropositionen 2016 borde upphöra. Det gäller anslagshöjningarna för att genomföra en förstärkning av snabbspår för företagare (–22 miljoner kronor), innovationsrådet (–150 miljoner kronor) och nyindustrialisering (–40 miljoner kronor). När det gäller snabbspåret för företagare vill jag i sammanhanget påminna om att Centerpartiet har egna förslag, bl.a. om ingångsföretag som syftar till att förenkla

integration via företagande. Jag anser vidare att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling borde minskas till följd av att Centerpartiet avvisar regeringens förslag om förbättrat nätverkande och fler kontaktytor med svensk arbetsmarknad (–8 miljoner kronor), fler matchningsaktörer (– 50 miljoner kronor), smart industri på regional nivå (–20 miljoner kronor), vidareutveckling av en nationell export- och investeringsplattform för smarta städer (–25 miljoner kronor), automationsprogram för små och medelstora företag (– 20 miljoner kronor) och insatser för nyanlända kvinnors företagande (–8 miljoner kronor) i årets budgetproposition. Här vill jag bl.a. hänvisa till att Centerpartiet har förslag om en kraftfull satsning på matchningsanställningar inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv och förslaget inom anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation som beskrivs nedan. Sammantaget anser jag att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling borde minskas med 343 miljoner kronor 2018 i förhållande till regeringens förslag.

Jag anser även att anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning borde minskas med 8 miljoner kronor 2018 till följd av att Centerpartiet avvisar regeringens förslag om att prioritera uppgifter som kan utföras av personer med kort utbildning.

Vidare anser jag att upprustningen av Göta kanal kan skjutas framåt i tiden och att anslaget 1:15 Upprustning och drift av Göta kanal därmed borde minskas med 80 miljoner kronor 2018.

Anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation borde ökas med 8 miljoner kronor 2018 till följd av Centerpartiets förslag om att öka resurserna till Internationella Företagarföreningen i Sverige (IFS) och programmet Investera i invandrarkvinnor.

Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet borde minskas med 130 miljoner kronor 2018 till följd av att Centerpartiet anser att den tidigare anslagshöjningen i samband med budgetpropositionen 2016 med anledning av regeringens exportoffensiv borde upphöra. Samtidigt borde anslaget 2:3 ökas med 10 miljoner kronor 2018 som en konsekvens av att regeringens förslag om en överföring av medel till exportoffensiven borde avvisas. Anslaget 2:3 borde vidare minskas med 17 miljoner kronor 2018 till följd av att Centerpartiet anser att förslaget om regional exportrådgivning (–17 miljoner kronor) och stärkt svensk närvaro på tillväxtmarknader (–10 miljoner kronor) i årets budgetproposition borde avvisas. Sammantaget borde anslaget 2:3 minskas med 147 miljoner kronor 2018 i förhållande till regeringens förslag. Även anslaget 2:4 Investeringsfrämjande borde minskas med 15 miljoner kronor 2018 i förhållande till regeringens förslag. Av dessa är 5 miljoner kronor en följd av att Centerpartiet avvisar en tidigare anslagshöjning i samband med budgetpropositionen som jag menar borde upphöra och återgå till tidigare nivå och 10 miljoner kronor som en följd av att regeringens förslag om att överföra medel till exportoffensiven borde avvisas.

Avslutningsvis anser jag att nio myndighetsanslag borde minskas eftersom Centerpartiet anser att man bör ha en lägre uppräkningsstakt inom den s.k. pris- och löneomräkningen (PLO).

Sammantaget anser jag och Centerpartiet att anslagen inom utgiftsområdet borde minskas med drygt 610 miljoner kronor.

I motion 2017/18:3788 (C) förordas ett tillkännagivande om att regeringen ska verka för fler vardagsnära innovationer inom vård och omsorg. Detta förslag ligger i linje med det som jag anfört ovan när det gäller anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling. Eftersom förslaget om tillkännagivande är kopplat till beslutet om anslag inom utgiftsområdet, ett beslut jag valt att inte delta i, kan jag inte heller tillstyrka detta förslag. Jag vill dock uttrycka mitt stöd till förslaget i sak.

3. Anslag inom utgiftsområde 24 (L)

Mathias Sundin (L) anför:

De offentliga finanserna är i ordning, sysselsättningen växer och ekonomin befinner sig i en högkonjunktur. Men i stället för att använda högkonjunkturen för att bygga en buffert för sämre tider väljer regeringen att elda på ekonomin och presentera ofinansierade bidragshöjningar. I stället krävs en liberal ekonomisk politik där utbildning belönas, där skatten på jobb är lägre än i dag och där det alltid är lönsamt att gå från bidrag till jobb.

Alltför många står utanför arbetsmarknaden, och ofta är det personer med bristande utbildning eller som är utrikes födda. En stor andel elever lämnar grundskolan utan fullständiga betyg. Miljö- och klimatutmaningarna kräver kraftfulla och effektiva svar. Det finns fortsatt brister i sjukvård och omsorg.

Migrations- och integrationsutmaningen växer. Att vi är fast förvissade om att visa solidaritet i den största flyktingkatastrofen sedan andra världskriget understryker bara behovet av att vårda de offentliga finanserna. För att vända utvecklingen behövs en ny vision för vad Sverige ska vara och nya och kraftfulla förslag för att nå dit. För att möta framtidens utmaningar behöver Sverige en ny reformagenda.

I motion 2017/18:3752 lägger Liberalerna fram en budget med reformer för framtiden. Vi satsar på bättre kunskaper i skolan, bättre möjlighet för företag att anställa, en fungerande polis i hela landet och ett försvar med kapacitet att försvara Sverige. Den säkerhetspolitiska situationen i vårt närområde har kraftigt försämrats på kort tid, vilket ställer höga krav på vår beredskap vad gäller både det nationella försvaret och våra samarbeten med andra. Dessutom presenterar vi en integrations- och migrationspolitik som bygger på lika delar humanism och realism som fokuserar på jobb och skola och som motverkar parallellsamhällen och hedersvåld.

Den 22 november 2017 beslutade riksdagen emellertid om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster för 2018 enligt regeringens förslag (bet. 2017/18:FiU1). Genom rambeslutet avvisade riksdagen således förslagen till inkomstberäkning och fördelning av utgifter per anslagsområde i budgetmotion 2017/18:3752 (L). Därmed tar Sverige nu en annan väg än den Liberalerna vill se, vilket jag beklagar.

Mitt partis budgetförslag är att betrakta som en helhet. Liberalerna ser ett värde i att budgeten och budgetprocessen hålls samman. Även enskilda och på kort sikt motiverade utbrytningar riskerar att på lång sikt försvaga denna viktiga process och äventyra effektiviteten i finanspolitiken. Jag väljer därför att inte delta i beslutet om fördelningen till anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I detta särskilda yttrande vill jag dock redovisa Liberalernas syn på näringspolitiken i enlighet med motion 2017/18:3797 (L).

Liberalerna vill att det ska löna sig att driva företag och ta risker. Växande företag betyder fler jobb, högre tillväxt och ökade skatteintäkter, vilket finansierar vår gemensamma välfärd. Jag menar att Sverige ska uppmuntra entreprenörer och företagare genom ett bra företagsklimat, konkurrenskraftiga skatteregler och väl fungerande finansiella marknader.

Globaliseringen främjar tillväxt och öppenhet, och handel med omvärlden som är grunden för en välmående ekonomi. Svensk export motsvarar nästan hälften av Sveriges BNP. Därför anser jag att Sverige ska verka för att fortsätta riva handelshinder samtidigt som man värnar konsumentskyddet och miljön. Sverige ska enligt min mening fortsätta vara pådrivande för ambitiösa handels- och investeringsavtal med alla länder i hela världen. Varje ratificerat frihandelsavtal som sluts menar jag gynnar de svenska företagen och är viktigt för svenska handelsförbindelser.

Vid sidan av globaliseringen påverkar också digitaliseringen alla, och i synnerhet Sveriges företag. Utvecklingen utgör en utmaning, men kan samtidigt innebära en potential att stärka tjänstesektorns och industrins långsiktiga konkurrenskraft på en global marknad. Sverige är ett litet exportberoende land med en tradition av att knyta kontakter med företag och konsumenter i andra länder. Det anser jag vara en god grund att stå på när en ny, modern näringspolitik ska tas fram för att möta dessa båda utmaningar.

Även om jag avstår från att delta i beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområdet står jag fast vid uppfattningen att anslagen borde utformas i enlighet med förslagen i motion 2017/18:3797 (L).

Som framgår i denna motion anser jag och Liberalerna att anslaget 1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation borde ökas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att förstärka Almis innovations- och tillväxtfinansiering. Almi har framgångsrikt arbetat med insatser för företag i tidiga utvecklingsskeden, och Liberalerna vill utveckla dessa insatser ytterligare genom det ökade anslaget.

För att prioritera andra satsningar i Liberalernas budgetmotion 2017/18:3752, däribland satsningar för att förbättra företagsklimatet som t.ex. påskyndandet av bredbandsutbyggnaden i hela landet, skattelättnader för företagen och uppbyggnaden av en offentlig portal för upphandling, anser jag att regeringens förslag till anslagsökningar inom utgiftsområde 24 för 2018 i övrigt borde avvisas. Jag anser därutöver att det behövs en återgång till tidigare anslagsnivåer och därmed att tidigare genomförda anslagshöjningar borde upphöra. Slutligen menar jag att myndighetsanslagens nivåer borde minskas som en följd av att Liberalerna föreslår att PLO-uppräknigen för åren justeras

ned med 20 procent. Detta innebär sammantaget följande minskningar i förhållande till regeringens förslag: anslaget 1:1 Verket för innovationssystem (–13 miljoner kronor), anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling (–460 miljoner kronor), anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel (–2 miljoner kronor), anslaget 1:4 Tillväxtverket (–1 miljon kronor), anslaget 1:5 Näringslivsutveckling (–945 miljoner kronor), anslaget 1:7 Turistfrämjande (–25 miljoner kronor), anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning (–9 miljoner kronor), anslaget 1:21 Patent- och registreringsverket (–1 miljon kronor), anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet (–152 miljoner kronor) och anslaget 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning (–10 miljoner kronor).

Sammantaget anser jag och Liberalerna att anslagen inom utgiftsområdet borde minskas med 1 598 miljoner kronor.

4. Anslag inom utgiftsområde 24 (KD)

Penilla Gunther (KD) anför:

Kristdemokraterna vill skapa förutsättningar för ett samhälle med god ekonomisk tillväxt och ett företagsklimat som står sig starkt i den allt hårdare globala konkurrensen. En välfungerande ekonomisk politik ger oss resurser att satsa på välfärden, såsom en god vård och omsorg och en bra skola. Med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap. Den ekonomiska politiken ska också stärka familjerna och det civila samhället, vilket är en grund för ett samhälle byggt på gemenskap där människor känner tillit till varandra.

För ökad gemenskap och framtidstro vill jag och Kristdemokraterna ha en politik som skapar förutsättningar för människor att bygga goda relationer och känna trygghet. Det behövs reformer som återupprättar det välfärdslöfte som den nuvarande regeringens politik helt har tömt på innehåll. Kristdemokraternas syn på den övergripande ekonomiska politiken redovisas närmare i partimotion 2017/18:3798.

Genom sitt beslut den 22 november 2017 fastställde riksdagen att de samlade utgifterna för utgiftsområde 24 Näringsliv inte får överstiga 7 370 651 000 kronor 2018 (bet. 2017/18:FiU1). Som tidigare framgått är utgångspunkten i detta ärende således att ramen för utgiftsområdet är fastställd. Jag står fast vid uppfattningen att anslagen inom utgiftsområde 24 borde ha utformats i enlighet med förslaget i den ovannämnda partimotionen 2017/18:3798 (KD). I motionen har Kristdemokraterna presenterat en politik som är ett helhetsalternativ till regeringens budgetproposition. När det förslaget till budgettram för utgiftsområde 24 Näringsliv nu har fallit avstår jag från att delta i utskottets beslut när det gäller anslagen för 2018. I detta särskilda yttrande redovisar jag den syn på näringslivspolitik som Kristdemokraterna har presenterat i motion 2017/18:3747.

Målet för Kristdemokraternas näringspolitik är att bygga en långsiktig och stabil grund för välfärd och sysselsättning genom ökat företagande inom sociala och ekologiska ramar. Detta står också i samklang med Kristdemokraternas målsättning att uppmuntra ett ökat personligt ansvarstagande. En regering som vill åstadkomma ekonomisk utveckling, förstärkt välfärd och goda möjligheter till arbete måste bedriva en näringspolitik som stimulerar till enskildas initiativ och företagande. Det är viktigt att lagar, skatter och regler utformas på ett sätt som gör det enklare för människor att starta och driva företag. De regler staten ställer upp för företagen bör vara långsiktiga. Vidare ska likvärdiga villkor gälla för olika företagsformer, oavsett företagets storlek och placering i landet.

De små och medelstora företagen, som ofta är familjeföretag, ska stå i centrum för utformningen av näringspolitiken. Samtidigt har Sverige förmånen att ha en tillväxt av större internationella företag som också efterfrågar ett gynnsamt regelverk för att kunna fortsätta växa och stanna kvar i landet. Att de små företagen får möjlighet att växa och att de större företagen kan fortsätta utvecklas är en förutsättning för att Sverige även framöver ska kunna hävda sig i den internationella konkurrensen med kompetens, produkter och tjänster. Med fler sysselsatta kan fler försörja sig själva och därmed få mer makt över sina liv. Med fler sysselsatta skapas också resurser för att förstärka samhällsekonomin och därmed värna välfärdssystemen så att de som bäst behöver samhällets stöd också kan få det. En del i detta är att även se eget företagande som en naturlig väg till arbete, både för sig själv och för andra.

Export gynnar företag, konsumenter och samhällsekonomin i stort då det innebär ökade intäkter och möjligheter till specialisering och storskalighetsfördelar. Importen har också positiva effekter på ekonomin då det ger fler valmöjligheter och lägre priser och leder till att varor som skulle vara dyra att producera i t.ex. Sverige kan köpas in billigare från utlandet. Det gör i sin tur att svenska varor kan produceras till lägre kostnader och bli mer konkurrenskraftiga.

EU:s pågående frihandelsavtalsförhandlingar syftar till att lyfta handeln ytterligare och ge EU:s medlemsländer en puff framåt i ekonomin. Genom handelsavtal kan hinder som uppkommer som en konsekvens av olika standarder för produkter, certifieringar eller utformning av tariffer som gör det dyrt och svårt avlägsnas. För Kristdemokraterna är det av stor vikt att även de små och medelstora företagens behov täcks av pågående förhandlingar.

En förutsättning för att de stora globala klyftorna ska kunna minska är handel på rättvisa villkor över hela världen. Det är främst genom handel som de minst utvecklade länderna kan resa sig ur fattigdomen. Därför menar Kristdemokraterna att en fri och rättvis handel måste utvecklas där geografiska gränser har minskad betydelse. Handelshinder som tullar och exportsubventioner bör således motverkas.

När det gäller anslagsfördelningen inom det aktuella utgiftsområdet 24 Näringsliv har jag och Kristdemokraterna förordat en annan anslagsfördelning än regeringen. Jag anser i enlighet med Kristdemokraternas förslag i motion

2017/18:3747 att det borde införas ett nytt anslag – Företagsrådgivning – och att detta anslag borde tillföras 10 miljoner kronor 2018. I övrigt anser jag mot bakgrund av att Kristdemokraterna gör andra prioriteringar att följande minskningar borde göras i förhållande till regeringens förslag, vilket även inkluderar en minskning av PLO-uppräknigen: anslaget 1:1 Verket för innovationssystem (–11 miljoner kronor), anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling (–429 miljoner kronor), anslaget 1:3 Institutens strategiska kompetensmedel (–103 miljoner kronor), anslaget 1:4 Tillväxtverket (–2 miljoner kronor), anslaget 1:5 Näringslivsutveckling (–728 miljoner kronor), anslaget 1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (–1 miljon kronor), anslaget 1:7 Turistfrämjande (–15 miljoner kronor), anslaget 1:8 Sveriges geologiska undersökning (–36 miljoner kronor), anslaget 1:13 Konkurrensverket (–1 miljon kronor) och anslaget 1:21 Patent- och registreringsverket (–2 miljoner kronor).

När det gäller anslaget 1:5 Näringslivsutveckling delar jag dock regeringens bedömning att det finns ett behov av ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagande och accepterar därmed regeringens satsning om 2 miljoner kronor under perioden 2018–2020. Kristdemokraterna anser att det borde införas en garanti för att företag bara behöver lämna en uppgift en gång till myndigheterna och att uppgiften sedan slussas vidare till aktuell myndighet. Det skulle påtagligt minska tiden som företag behöver lägga på administration och öka tiden de kan lägga på sin kärnverksamhet, att skapa värde och jobb.

Sammantaget anser jag och Kristdemokraterna att anslagen inom utgiftsområdet borde minskas med ca 1 318 miljoner kronor 2018.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:1 Budgetpropositionen för 2018 utgiftsområde 24:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att tillskjuta 200 000 000 kronor till den statliga stiftelsen Stiftelsen Norrlandsfonden (avsnitt 3.6.2).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ställa ut kreditgarantier för exportkrediter som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 450 000 000 000 kronor (avsnitt 4.6.8).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ställa ut kreditgarantier för investeringar som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor (avsnitt 4.6.8).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2018 besluta att Aktiebolaget Svensk Exportkredit får ta upp lån i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 125 000 000 000 kronor för systemet med statsstödda exportkrediter (avsnitt 4.6.9).
5. Riksdagen anvisar för budgetåret 2018 ramanslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt följande uppställning. [Här avses anslagstabellen på s. 10 i prop. 2017/18:1 utg.omr. 24.]
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2018 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2. [Här avses anslagstabellen på s. 10 i prop. 2017/18:1 utg.omr. 24.]

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:901 av Josef Fransson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett nationellt råd med sakkunniga experter vars uppgift blir att arbeta med exponentiella teknologier samt andra viktiga teknikområden och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:916 av Johan Nissinen m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Visit Sweden bör få i uppdrag att öppna ett kontor i Indien, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2017/18:922 av Josef Fransson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka resurserna till geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning samt tillkännager detta för regeringen.

2017/18:927 av Josef Fransson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett program för starta-egget-bidrag till yrkesverksamma och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:1447 av Jörgen Warborn (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Drivhusets verksamhet även ska omfatta studenterna på yrkeshögskolan och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:2531 av Josef Fransson m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:2743 av Jenny Petersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga satsningar på entreprenörskap i skolan och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3405 av Lars Hjalmered m.fl. (M):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett kvalitetslyft bör genomföras inom gymnasiets yrkesprogram som bl.a. innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF samt att UF ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fördjupa samverkan mellan staten och civilsamhällets organisationer och med det som grund inrätta en samordningsfunktion för att ytterligare främja entreprenörskapet hos nyanlända och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3698 av Helena Lindahl m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3747 av Penilla Gunther m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3788 av Helena Lindahl m.fl. (C):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för fler vardagsnära innovationer inom vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3797 av Said Abdu m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2017/18:3882 av Lars Hjälmered m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på Rise och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att UF ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett kvalitetslyft bör genomföras inom gymnasiets yrkesprogram som bl.a. innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Drivhuset bör få ett utökad uppdrag att etablera sin verksamhet på yrkeshögskolor och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fördjupa samverkan mellan staten och civilsamhällets organisationer och med det som grund inrätta en samordningsfunktion för att ytterligare främja entreprenörskapet hos nyanlända och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens anslagsförslag

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
			M	SD	C	L	KD
1:1	Verket för innovationssystem	237 566	-23 000	-37 000	-1 140	-13 000	-11 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 915 255	-64 000	-465 000	-14 000	-460 000	-428 517
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	740 629	+25 000		-3 170	-2 000	-103 000
1:4	Tillväxtverket	272 106	+36 000	+20 000	-1 560	-1 000	-2 000
1:5	Näringslivsutveckling	1 081 022	-612 000	-251 000	-343 000	-945 000	-728 000
1:6	Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	59 735		+10 000	-530		-1 000
1:7	Turistfrämjande	114 613	-15 000	+31 000		-25 000	-15 000
1:8	Sveriges geologiska undersökning	239 005	-8 000	+11 000	-10 140	-9 000	-36 000
1:9	Geovetenskaplig forskning	5 923		+4 000			
1:10	Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	14 000					
1:11	Bolagsverket	53 285					
1:12	Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327		+1 000			
1:13	Konkurrensverket	145 803			-740		-1 000
1:14	Konkurrensforskning	13 804					
1:15	Upprustning och drift av Göta kanal	153 210			-80 000		
1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	23 200					
1:17	Kapitalinsatser i statliga bolag	1 000					
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	17 780					
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	18 000					
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	309 472	-130 000	+41 000	+8 000	+20 000	

Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
			M	SD	C	L	KD
1:21	Patent- och registreringsverket	317 386			-1 590	-1 000	-2 000
2:1	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	25 042			-130		
2:2	Kommerskollegium	87 474			-410		
2:3	Exportfrämjande verksamhet	382 389	-27 000		-147 000	-152 000	
2:4	Investeringsfrämjande	72 772	-10 000		-15 000		
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	20 517					
2:6	Bidrag till standardiseringen	31 336					
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning Nya anslag	10 000	-10 000			-10 000	
99:1	Forum för exponentiella teknologier			+10 000			
99:2	Starta-eget-bidrag för yrkesverksamma			+275 000			
99:3	Företagsrådgivning						+10 000
Summa för utgiftsområdet		7 370 651	-838 000	-350 000	-610 410	-1 598 000	-1 317 517

BILAGA 3

Regeringens och oppositionens förslag till beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Tidsperiod	Avvikelse från regeringen					
			M	SD	C	L	KD	
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 500 000	2019–2022	±0	±0	±0	±0	±0
1:5	Näringslivsutveckling	1 285 750	2019–2021	±0	±0	±0	±0	±0
1:9	Geovetenskaplig forskning	5 000	2019–2020	±0	±0	±0	±0	±0
1:14	Konkurrensforskning	12 000	2019–2021	±0	±0	±0	±0	±0
Summa beställningsbemyndiganden		3 802 750		±0	±0	±0	±0	±0

BILAGA 4

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2018 inom
utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Ramanslag		Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1	Verket för innovationssystem	±0	237 566
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	±0	2 915 255
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	±0	740 629
1:4	Tillväxtverket	±0	272 106
1:5	Näringslivsutveckling	±0	1 081 022
1:6	Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	±0	59 735
1:7	Turistfrämjande	±0	114 613
1:8	Sveriges geologiska undersökning	±0	239 005
1:9	Geovetenskaplig forskning	±0	5 923
1:10	Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	±0	14 000
1:11	Bolagsverket	±0	53 285
1:12	Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	±0	8 327
1:13	Konkurrensverket	±0	145 803
1:14	Konkurrensforskning	±0	13 804
1:15	Upprustning och drift av Göta kanal	±0	153 210
1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	±0	23 200
1:17	Kapitalinsatser i statliga bolag	±0	1 000
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	±0	17 780
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	±0	18 000
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	±0	309 472
1:21	Patent- och registreringsverket	±0	317 386
2:1	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	±0	25 042
2:2	Kommerskollegium	±0	87 474
2:3	Exportfrämjande verksamhet	±0	382 389
2:4	Investeringsfrämjande	±0	72 772
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	±0	20 517
2:6	Bidrag till standardiseringen	±0	31 336

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	±0	10 000
Summa för utgiftsområdet	±0	7 370 651

BILAGA 5

Utskottets förslag till beställningsbemyndiganden

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Ramanslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag	Tidsperiod
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	±0	2 500 000	2019–2022
1:5 Näringsliv	±0	1 285 750	2019–2021
1:9 Geovetenskaplig forskning	±0	5 000	2019–2020
1:14 Konkurrensforskning	±0	12 000	2019–2021
Summa beställningsbemyndiganden	±0	3 802 750	

BILAGA 6

Reservanternas anslagsförslag

Reservation (SD)

Förslag till beslut om anslag för 2018 inom
utgiftsområde 24 Näringsliv*Tusental kronor*

Anslag	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1:1 Verket för innovationssystem	-37 000	200 566
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-465 000	2 450 255
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	±0	740 629
1:4 Tillväxtverket	+20 000	292 106
1:5 Näringslivsutveckling	-251 000	830 022
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	+10 000	69 735
1:7 Turistfrämjande	+31 000	145 613
1:8 Sveriges geologiska undersökning	+11 000	250 005
1:9 Geovetenskaplig forskning	+4 000	9 923
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	±0	14 000
1:11 Bolagsverket	±0	53 285
1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	+1 000	9 327
1:13 Konkurrensverket	±0	145 803
1:14 Konkurrensforskning	±0	13 804
1:15 Upprustning och drift av Göta kanal	±0	153 210
1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	±0	23 200
1:17 Kapitalinsatser i statliga bolag	±0	1 000
1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer	±0	17 780
1:19 Finansiering av rättegångskostnader	±0	18 000
1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation	+41 000	350 472
1:21 Patent- och registreringsverket	±0	317 386
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	±0	25 042
2:2 Kommerskollegium	±0	87 474
2:3 Exportfrämjande verksamhet	±0	382 389
2:4 Investeringsfrämjande	±0	72 772
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	±0	20 517

Anslag	Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
2:6 Bidrag till standardiseringen	±0	31 336
2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	±0	10 000
<i>Nya anslag</i>		
99:1 Forum för exponentiella teknologier	+10 000	
99:2 Starta-eget-bidrag för yrkesverksamma	+275 000	
Summa för utgiftsområdet	-350 000	7 020 651